БУТУН ДУН'Ё ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 185 (416)
17 СЕНТЯБРЬ ШАНБА 1955 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

СССР Министрлар Советининг Раиси Маршал Н. А. Булганинга Аденауэр телеграммаси (1-нчи бет).
Финляндия Республикасининг Президенти Ю. Қ. Паасикиви жаноблари Москвага келди (1-нчи бет).
СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Қ. Е. Ворошилов Финляндия Республикасининг Президенти Ю. Қ. Паасикиви жанобларини қабул қилди (1-нчи бет).
Германия Демократик Республикасининг Президенти ўртоқ Вилгельм Пикнинг Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Қ. Е. Ворошиловга мактуби (1-нчи бет).
Финляндия Республикасининг Президенти Ю. Қ. Паасикиви жаноблари В. И. Ленин ва И. В. Сталин Мавзолейида бўлди (1-нчи бет).
КПСС XX с'езди шарафига (1-нчи бет).
Бешйиллик план бажарилди (2-нчи бет).
ТАСС баёноти (2-нчи бет).
Кўпминг килограммчилар сафини кенгайтирайлик! Бўка районидаги Сталин номли колхоз а'зоси Саодат Гулаҳмедова 4 тонна пахта териб, мавсум нормасини бажарди. Пахтакор ўртоқлар, Саодат Гулаҳмедовадан намуна олингиз! (3-нчи бет).
ТАНҚИД ВА БИБЛИОГРАФИЯ: **Т. Пидаев.** — Сабоҳиддин Али ҳикоялари ўзбек тилида (3-нчи бет).
А. П. Волков ва В. Т. Лацис Франция парламент делегация а'золарини қабул қилдилар (4-нчи бет).

Қишлоқда китоб савдосини янада яхшилайлик

Совет китоби — билим манба'и, улуғ ва илғор ғоялар хазинасидир. Китоб миллион-миллион кишиларнинг ма'навий маданиятини оширади, дун'ёқарашини кенгайтиради, уларни рус ва жаҳон маданиятининг улуғ меросидан, дун'ёда энг илғор совет адабиёти яратган ажойиб асарлардан баҳраманд қилади.

Китоб совет кишисининг ҳаётига тобора чуқур сингиб бормоқда. Мамлакатимизнинг кўпмиллатли, ёппасига саводхон халқлари ҳар йили кўплаб нашр этилаётган турли адабиётларни зўр қизиқиш блан ўқимоқдалар, бадиий адабиётимизнинг бой хазинасидан баҳраманд бўлмоқдалар. Бизда ишчилар, колхозчилар ва совет интеллигенцияси сафидаги кўпгина кишилар ўз шахсий кутубхоналарига эга. Шунингдек, шаҳар ва қишлоқ жойларида кутубхона, ўқишхоналарнинг тармоқлари йил сайин кенгаймоқда ва улар марксизм-ленинизм классикларининг асарлари, бадиий, илмий-техника ва қишлоқ хўжалигига оид адабиётлар блан тобора кўпроқ бойитилмоқда. Бу — юксак ма'навий фазилат эгаси бўлган совет кишиларининг китобга бўлган талаблари ошиб бораётганлигининг ёрқин далилидир.

Бизнинг адабиётимиз бепоён мамлакатимизнинг меҳнаткашларини она-Ватанга чексиз садоқат, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш, қийинчиликларни енгиб, ғалабани қўлга киритиш, порлоқ истиқбол сари дадил қадам ташлаб бориш руҳида тарбиялаб келмоқда, айрим кишилар онгида қолган эскилик сарқитларининг ҳар қандай кўринишларини ҳаққоний сўз блан фош этиб ташламоқда, давлат ва халқ манфаатидан ўз манфаатини устун қўючи айрим нолойиқ кишиларга қарши қаттиқ кураш олиб бормоқда.

Совет кишилари социалистик ҳаётимизни, халқ хўжалигининг турли соҳаларини ёритган адабиётларни, Коммунистик партиямиз тарихини, жамият тараққиёти қонунларини, сиёсий-иқтисодий, марксизм-ленинизм классикларининг асарларини зўр иштиёқ блан ўрганмоқдалар ва улардан ма'навий озуқа, маданий бойлик орттириб, коммунистик қурилиш ишида намуна кўрсатиб ишламоқдалар.

Ҳозир мамлакатимизнинг ҳамма жойларида, шу жумладан областимизнинг шаҳар ва қишлоқларида, пахтакорларнинг дала шийпонларида, кончиларнинг клубларида, чорвадорларнинг ўтовларида, ғаллакорларнинг дам олиш жойларида кутубхоналар ишлаб турибди. Бу эса аҳоли ўртасида китоб пропагандасини янада кучайтиришни, кутубхоналар, ўқишхоналар ишини пухта уюштиришни талаб этади.

Китоб савдосини йўлга қўйиш — халқимизнинг маданий даражасини ошириш, аҳоли ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларни яхшилашда энг муҳим тадбирдир. Шаҳар ва қишлоқларимизда китоб савдоси ойлигининг ўтказилиши, китоб бозорларининг ташкил этилиши аҳоли ўртасида турли адабиётларни кенг тарқатишда катта қулайликлар яратмоқда.

Ҳозирги вақтда областимизнинг кўпчилик районларида «Узглавкниготорг» область бўлими томонидан очилган махсус китоб дўконлари ишлаб турипти. Бу дўконларга зарур бўлган адабиётларни келтириш, аҳоли ўртасида китоб савдосини йўлга қўйиш учун бир қатор амалий тадбирлар белгиланди. «Узглавкниготорг»нинг Сирдар'ё, Пискент, Юқоричирчиқ район марказларидаги ва Оҳангарон шаҳридаги китоб дўконлари яримйиллик ва ойлик китоб сотиш планларини доим ошириб бажармоқдалар. Бу магазинларнинг ходимлари янги келтирилган китобларни кутубхоналар ва ўқишхоналарга ўз вақтида тарқатиб, шу блан бир қаторда китобхонлар ўртасида кенг тушунтириш ишларини олиб бормоқдалар.

Лекин, қишлоқ меҳнаткашлари ўртасида китоб савдоси «Узглавкниготорг»нинг районлардаги ҳамма магазинларида ҳам ана шундай яхши йўлга қўйилган, деб бўлмайди. Бунга Паркент, Оҳангарон, Бўка, Оржоникидзе районларидаги китоб дўконларини мисол қилиб кўрсатиш мумкин. Бу дўконлар яримйиллик китоб сотиш планларини бажармади. Сотишга келтирилган кўп китоблар дўкон омборларида чанг босиб ётипти. Бунга «Узглавкниготорг»нинг область конторасн (бошлиғи ўртоқ Кравченко), шунингдек унинг жойлардаги ходимлари бефарқ қараб келмоқдалар.

Область матлубот союзи (правление раиси ўртоқ Муҳиддинов) китоб савдосини йўлга қўйишда жойлардаги ўз ташкилотлари иши устидан доимий контроль ўрнатмаётир. Натижада магазин ходимлари ўз зиммаларига юкланган шарафли вазифани — китоб сотишни пайсалга солиб келмоқдалар. Қуйичирчиқ район матлубот союзига қарашли маданий буюмлар дўкони сотиш учун келтирилган 2 минг сўмлик дарсликларни «бизда эскиси бор» деган баҳона блан қайтариб юборган. Верхне-волинск, Октябрь, Гулистон, Ўртасарой, Калинин ва Боёвут районларида эса ҳалигача махсус китоб магазинлари очилмаган.

Савдо ходимлари китобхонларнинг адабиётга бўлган талабларига жиддий э'тибор беришлари керак. Ҳарбир китоб магазинида, киоскада меҳнаткашларнинг ма'навий талабларига мос келадиган адабиётлар бўлиши лозим. Харидор магазиндан ўзи қизиққан, ишида ёрдам берадиган, ма'навий озуқа оладиган китобни сотиб олишни истайди. Бу истакни э'тиборга олиш — китобхонларга маданий хизматни яхшилаш демакдир.

Китоб савдоси блан шуғулланучи ташкилотлар узоқ жойлардаги аҳолига китоб етказиб бериш, мактабларни дарсликлар блан та'минлаш ишларини уюшқоқлик блан олиб боришлари керак. Узоқ жойлардаги пахтакор, ғаллакор ва чорвадорларнинг кўпчилигини ўзбеклар ташкил этади. Бироқ бу жойлардаги китобхонларга ўзбек тилида нашр этилган адабиётларни келтириш ёмон аҳволдадир. Шу йилнинг биринчи ярмида рабкоплар (ишчилар кооперацияси) ўзбек тилида нашр этилган 83 минг сўмлик турли китобларни сотишни планлаштирган. Лекин рабкоп ходимлари фақат 7 минг сўмга яқин китобни сотиш учун олиб кетганлар, холос. Бу аҳвол савдо шохобчаларида китоб тарқатиш ишининг қониқарсиз бораётганлигидан дарак беради. «Узглавкниготорг» ва область матлубот союзининг ходимлари аҳолига китоб сотиш ишларида йўл қўйилаётган камчиликларни узил-кесил тугатишлари, жойларга китобларни ўз вақтида етказиб бериш учун конкрет тадбирларни белгилашлари керак.

Областимиз меҳнаткашлари партия Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорларидан руҳланиб, КПСС XX с'езди шарафига социалистик мусобақани тобора кучайтирмоқдалар ва бешйиллик планнинг сўнгги йили топшириғини муддатидан олдин бажариш учун ажойиб ватанпарварлик намуналарини кўрсатиб ишламоқдалар. Ёз бўйи фидокорона меҳнат қилиб, пахтадан мўл ҳосил етиштирган колхозчилар, совхоз ишчилари ва МТС механизаторлари пахта териш ва тайёрлаш сур'атини кунсайин кучайтирмоқдалар. Ижодий меҳнат қилаётган халқимиз нашриёт ходимлари, шунингдек китоб савдоси блан шуғулланучи ташкилотлар олдига янги талабларни қўймоқда. Уларнинг ғоявий ва бадиий жиҳатдан юксак асарларга бўлган талабларини қондириш — нашриёт ва китоб савдоси ходимларининг бевосита бурчидир.

Қишлоқ меҳнаткашлари ўртасида китоб савдосини яхшилаш ва бу соҳада савдо ходимларининг жавобгарлигини ошириш маҳаллий партия, совет ташкилотларининг диққат марказида туриши керак. Улар аҳоли ўртасида китоб пропагандасини кучайтириш ва китоб савдосини яхшилашда ташкилотчи бўлишлари лозим.

Қишлоқда китоб савдосини янада яхшилайлик ва аҳолига ғоявий-бадиий жиҳатдан юксак бўлган мазмунли адабиётларни кўплаб етказиб берайлик!

ТЕЛЕГРАММА

Бонндан, 1955 йил 14 сентябрь.

Москва,

Жаноб Олийлари ҳурматли СССР Министрлар Советининг Раиси

Маршал Н. А. БУЛГАНИН жанобларига

Москвадан қайтиб келгач, Сиз ва Совет ҳукумати Германия делегациясини ва шахсан мени СССРда бўлган вақтимизда илтифот ва очиқ юз блан қабул қилиб олганлигингиз учун Сизга яна ташаккур айтишга ўзимни бурчли деб биламан. Биз бажарган ишларнинг натижаси бутун дун'ёда тинчлик ишига муҳим хизмат кўрсатажагига ишонаман.

Сизга садоқат блан АДЕНАУЭР.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1955 ЙИЛ 16 СЕНТЯБРЬГАЧА БЎЛГАН М А'Л У М О Т

(процент ҳисобида)

Районларнинг номи	бир кунда	мавсум бошидан	Районларнинг номи	бир кунда	мавсум бошидан
Пискент	1,92	15,52	Октябрь	1,07	8,57
Оҳангарон	1,89	15,10	Верхне-волинск	1,24	8,43
Ховос	1,47	14,28	Юқоричирчиқ	1,05	8,33
Бўка	1,20	10,90	Гулистон	1,10	8,29
Оржоникидзе	1,44	10,36	Чиноз	1,13	8,16
Ўртачирчиқ	1.02	9,35	Янгийўл	1,08	8,11
Мирзачўл	1,31	8,98	Бекобод	1,07	7,38
Ўртасарой	1,30	8,88	Боёвут	0,74	6,82
Оққўрғон	1,06	8,75	Калинин	0,91	6,45
Сирдар'ё	0,98	8,59	Қуйичирчиқ	0,65	3,88

Финляндия Республикасининг Президенти Ю. К. Паасикиви жаноблари Москвага келди

СССР Олий Совети Президиумининг таклифига мувофиқ, Финляндия Республикасининг Президенти Ю. К. Паасикиви жаноблари 15 сентябрьда Москвага келди.

Ю. К. Паасикиви жаноблари блан бирга Бош Министр У. Кекконен, Мудофаа министри Э. Скуг, собиқ ташқи ишлар министри Р. Свенто ва Президентнинг бошқа ҳамроҳлари, шунингдек СССРнинг Финляндиядаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси В. З. Лебедев келдилар.

Марказий аэродромда Финляндиянинг атоқли давлат арбобини ва унинг ҳамроҳларини СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов, В. М. Молотов, М. Г. Первухин ва М. А. Суслов ўртоқлар, СССР министрлари В. Г. Бакаев, Ф. Д. Варaксин, И. Г. Кабанов ва И. И. Носенко, иқтисодий алоқалар ишлари Бош бошқармасининг бошлиғи К. И. Коваль, Совет Иттифоқи маршали В. Д. Соколовский, СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Н. М. Пегов, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосарлари В. В. Кузнецов ва В. С. Семёнов, Москва Совети ижроия комитетининг раиси М. А. Яснов, СССР ТИМ 3-нчи Европа бўлимининг мудири С. Г. Лапин, СССР ТИМ Протокол бўлимининг мудири Ф. Ф. Молочков, СССР Олий Совети Президиумининг Протокол бошлиғи Г. И. Фомин, Москва коменданти генерал-майор Н. С. Колесников кутиб олдилар.

СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. А. Булганин бетоблиги сабабли учрашув вақтида ҳозир бўлаолмади.

Ю. К. Паасикиви жанобларини Финляндиянинг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Э. А. Вуори ва элчихона ходимлари, шунингдек Москвадаги элчихоналар ва миссияларнинг бошлиқлари, совет ва четэл журналистлари кутиб олдилар.

Президент Ю. К. Паасикивининг Москвага келиши муносабати блан аэродром Финляндия Республикаси ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари блан безатилди, фахрий қоровул қўйилди ва Финляндия ҳамда СССР давлат гимнлари ижро этилди.

Ю. К. Паасикиви жаноблари аэродромда микрофон олдида қуйидагиларни айтди:

«Ўз ҳамроҳларим блан бирга Совет Иттифоқининг пойтахтига келиб, фин халқи ва унинг ҳукумати номидан Совет Иттифоқи Ҳукуматини ва улуғ давлатингиздаги барча халқларни самимий табриклаш шарафига эгаман. Шу блан бирга, Раис жаноблари Сизга ва СССР Олий Совети Президиумига Совет Иттифоқига келишга илтифот блан таклиф этганлигингиз учун ташаккур изҳор қилишга рухсат этгайсиз.

Фин халқи бизнинг бу визитимизни мамлакатларимиз ўртасида вужудга келган дўстлик, ишонч ва ўзаро ҳурматнинг янги далили деб ҳисоблайди.

Менга, ўзимга топширилган вазифаларни ўз мамлакатим номидан бажариш учун бир вақтлар Москвага тез-тез келиб туришга тўғри келди. Менинг шу сафарларим оғир шароитда ўтган эди. Москвага қилган ҳозирги сафарим эса дўстлик ва яхши қўшничилик муҳитида ўтаётганлигини зўр мамнуният блан қайд қиламан. Бизнинг бу визитимиз мамлакатларимиз ўртасидаги дўстона муносабатларни янада мустаҳкамлашга хизмат қилади, деб ишонаман.

Совет Иттифоқи халқларининг тинч ижодий ишларида муваффақиятлар қозонишини тилайман. Совет Ҳукуматининг халқаро кескинликни юмшатиш ва тинчликни мустаҳкамлаш учун замин вужудга келтириш йўлидаги интилишида ҳам муваффақиятлар қозонишини тилаймиз». (ТАСС).

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов Финляндия Республикасининг Президенти Ю. К. Паасикиви жанобларини қабул қилди

15 сентябрьда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов Финляндия Республикасининг Москвага келган Президенти Ю. К. Паасикиви жанобларини қабул қилди.

Ю. К. Паасикиви жаноблари блан бирга Финляндия Бош Министри У. Кекконен ва Финляндиянинг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Э. А. Вуори ҳам келдилар.

К. Е. Ворошилов Ю. К. Паасикиви блан суҳбат қилган вақтда СССР Министрлар Совети Раисининг Биринчи Ўринбосари ва СССР Ташқи Ишлар Министри В. М. Молотов, СССР Министрлар Совети Раисининг Биринчи ўринбосари М. Г. Первухин, СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Н. М. Пегов, Совет Иттифоқининг Финляндиядаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси В. З. Лебедев ҳозир бўлдилар.

Суҳбат дўстона вазиятда ўтди. (ТАСС).

Германия Демократик Республикасининг Президенти ўртоқ Вильгельм Пикнинг Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ К. Е. Ворошиловга мактуби

Москва, Кремль.

Ҳурматли ўртоқ Раис!

Совет Иттифоқининг Ҳукумат делегацияси 1955 йил июль ойида Берлинда бўлган вақтида Германия Демократик Республикасининг Ҳукумати уруш вақтида совет халқига қарши қилган жиноятлари учун жазо муддатини ўтаётган собиқ герман ҳарбий асирларининг қолган қисмини озод қилиш ва Ватанига қайтариш мумкин бўлмасми экан, деган масалани қўйган эди. Фикр олишиш натижасида Германия Демократик Республикаси Ҳукуматининг истакларини ҳисобга олиб, бу масалани қараб чиқишни давом эттиришга қарор қилинган эди.

Мамлакатларимиз Ҳукуматлари ўртасида шу масала юзасидан шундан кейин ҳам фикр олишилганлиги менга ма'лум. Шу сабабдан, Совет Иттифоқида жазо муддатини ўтаётган собиқ герман ҳарбий асирларининг ҳаммасини муддатидан илгари озод қилиш ва Ватанига қайтариш тўғрисида, бу масалани узил-кесил ҳал этиш ҳуқуқига эга бўлган СССР Олий Совети Президиумига Германия Демократик Республикасининг расмий илтимоси блан мурожаат қилиш пайти келган деб ҳисоблайман.

Уруш тамом бўлганидан буён ўн йилдан ортиқ вақт ўтганини э'тиборга олиб, ўз илтимосимнинг хайриҳоҳлик блан қараб чиқилажагига умид билдираман. Ана шундай олижаноб иш бутун герман халқи томонидан самимий миннатдорчилик туйғулари блан кутиб олинишига Совет Иттифоқи ишонса бўлади.

Самимий ҳурмат блан **ВИЛГЕЛЬМ ПИК.**

Берлин, Нидершенхаузен.

1955 йил, 31 август.

Финляндия Республикасининг Президенти Ю. К. Паасикиви жаноблари В. И. Ленин ва И. В. Сталин Мавзолейида бўлди

15 сентябрьда Финляндия Республикасининг Президенти Ю. К. Паасикиви жаноблари, Бош министр У. Кекконен ва Президентнинг ҳамроҳлари В. И. Ленин ва И. В. Сталин Мавзолейида бўлиб, гулчамбар қўйдилар.

Ю. К. Паасикиви жаноблари Мавзолейда бўлиб, гулчамбар қўйиш вақтида Финляндиянинг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Э. А. Вуори ҳозир бўлди.

Финляндия Республикасининг Президентига СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Н. М. Пегов, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари Н. Т. Федоренко, СССРнинг Финляндиядаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси В. З. Лебедев, СССР ТИМ Протокол бўлимининг мудири Ф. Ф. Молочков ҳамроҳ бўлдилар. (ТАСС).

Франция парламент делегацияси В. И. Ленин ва И. В. Сталин Мавзолейида бўлди

СССР Олий Советининг таклифига мувофиқ Совет Иттифоқига келган ва Франция Миллат мажлиси раиси Пьер Шнейтер бошчилик қилаётган Франция парламент делегацияси 15 сентябрьда В. И. Ленин ва И. В. Сталин Мавзолейида бўлиб, гулчамбар қўйди. Гулчамбарга рус тилида шу сўзлар ёзилган: «Франция парламент делегациясидан».

Парламент депутатлари блан бирга келган француз журналистлари ҳам парламент депутатлари блан Мавзолейда бўлдилар.

СССР Олий Совети Президиумининг бўлим мудири Ю. А. Королёв, СССРнинг Франциядаги элчихонасининг биринчи секретари Д. С. Никифоров делегацияга ҳамроҳ бўлиб келди. (ТАСС).

КПСС XX с'езди шарафига

*

Маҳсулот сифати яхшиланмоқда

Тошкентдаги «Пласткож» заводининг ишчи, хизматчи ва инженер-техник ходимлари КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорларини амалга ошириш учун курашиб, ишлабчиқариш процессини янада такомиллаштиришга катта э'тибор бермоқдалар. Жумладан, пласткож цехида айрим иш операциялари цех коллективининг ташаббуси блан ихчамлаштирилди. Шунинг натижасида бу цехда ишлаб чиқарилаётган маҳсулот а'ло сифатга қабул қилинмоқда.

Завод цехларида социалистик мусобақа кучайтирилаётгани ва илғорлар тажрибаси кенг оммалаштирилаётганлиги туфайли коллектив 8 ойлик топшириқни бажариб, пландан ортиқча 300 минг сўмлик маҳсулот берди. Пласткож цехининг илғор ишчиларидан Е. Шамриков бешйиллик топшириқни аллақачон бажариб, ҳозир 1957 йил ҳисобига ишламоқда. Габдирашидов, Хидоятов ўртоқлар ҳам илғорлар тажрибаси асосида ишлаб, бешйиллик топшириғини муддатидан илгари бажардилар.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

Завод коллективининг ғалабаси

КПСС XX с'езди шарафига социалистик мусобақани кучайтираётган Янгийўл шаҳридаги Кауфман ғишт заводининг коллективи бешинчи бешйиллик топшириғини бажарди.

Корхонанинг ишлабчиқариш операциялари тобора такомиллашиб, янги техника блан қуролланмоқда. Механика мастерскойи янги ускуналар блан та'минланди. Унда кўпковшли ва бирковшли экскаваторлар ишлаб турипти. 10 та ғишт кесучи яримавтомат ўрнатилди. У, меҳнат унумдорлигини янада оширмоқда. Қолиплаш цехига лой ташиб етказучи электровоз ишга туширилди.

Бир ме'ёрда ишлаётган алебастр цехининг коллективи бешйиллик топшириқни заводда ҳаммадан илгари бажариб, шу йилнинг ўтган 8 ойи ичида пландан ташқари 700 тонна алебастр ишлаб чиқарди.

А. МЕЖИКОВСКАЯ.

Тошкент паровоз депосининг коллективи КПСС XX с'езди шарафига социалистик мусобақани тобора кучайтирмоқда. Мусобақада яхши натижаларга эришаётган депонинг донгдор токари ўртоқ В. Ткаченко а'ло сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш блан бирга смена топшириғини 1,5 — 2 ҳиссага етказиб бажараётир. У, 5 ойдан бери депонинг кўчма вимпелини ўз қўлида сақлаб келади. **Суратда: ўртоқ В. Ткаченко** иш устида.

М. Комлев фотоси.

Маҳаллий ресурслардан кенг фойдаланилмоқда

Сирдар'ё районидаги «Ўзбекистон X йиллиги» артелининг а'золари маҳаллий ресурслардан қурилиш материаллари тайёрлаш ишини кенгайтирмоқдалар. Артельнинг қамиш-плита цехи райондаги 15 колхоз, қўшни Верхне-волинск, Чиноз районларидаги колхозларга 8 ой давомида 500 мингдан ортиқ қамиш-плита, 400 минг квадратметр чий, бордон ва бошқа қурилиш материаллари етказиб берди.

Райондаги Сталин номли, Ворошилов номли, Охунбобоев номли, «XVIII партконференция» ва бошқа колхозлар артель томонидан тайёрлаб берилаётган қурилиш материаллари ҳисобига молхона, мактаб, ясли, медпункт сингари янги бинолар қурмоқдалар.

Артельда қамиш-плита ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш мақсадида бу цехнинг айрим иш операциялари механизациялаштирилмоқда. Илгари қамишлар қўл-ўроқ блан ўрилар эди. Бу иш механизациялаштирилиб, ҳозир қамишни ўриш агрегат блан бажарилаётир. Натижада меҳнат унумдорлиги бирнеча марта ортди.

Шунингдек, артельнинг тикучилик, пойафзал цехларининг ишчилари ҳам аҳолига кўпроқ сифатли кийим-кечак етиштириб бериш учун барча имконият ва резервлардан кенг фойдаланмоқдалар.

Артель коллективи КПСС XX с'езди шарафига социалистик мусобақани кучайтириб, йиллик планни муддатидан илгари бажариш учун курашмоқда.

З. РАҲМОНОВ.

*

Бешйиллик план бажарилди

Тошкентдаги 1-нчи сон авторемонт заводининг коллективи бешйиллик планни муддатидан илгари бажарди. Бу муваффақиятга технологияни тўхтовсиз такомиллаштириш ва ишлабчиқаришни ташкил этишни яхшилаш туфайли эришилди.

Корхонада саккизта конвейер ўрнатилди. Бу конвейерлар ишлабчиқариш майдонини кенгайтирмаган ҳолда янги маркали бешта автомобильни ремонт қилишни ўзлаштириш имконини берди. «Победа» автомашинасини ремонт қилиш поток-узел методига кўчирилди. Бу тадбир меҳнат унумдорлигини бир ярим марта оширди. Завод бешйиллик давомида юздан ортиқ деталь тайёрлашни ўзлаштирди.

Корхона коллективи КПСС XX с'ездини муносиб кутиб олиш учун бўлган мусобақага қўшилиб, йил охиригача пландан ташқари 8 миллион сўмлик маҳсулот бериш мажбуриятини олди. (ЎзТАГ).

Пландан ташқари маҳсулот

Партия XX с'езди шарафига социалистик мусобақани тобора авж олдираётган Чирчиқ тикучилик фабрикасининг коллективи ишлабчиқаришда янгидан-янги муваффақиятларни қўлга киритмоқда.

Фабрика коллективи август ойи ва саккиз ойлик планни муддатидан тўрт кун илгари бажарди. 2-нчи цех тикучилари, айниқса юқори кўрсаткичларга эришдилар. Бу цех коллективи кўп маҳсулот ишлаб чиқариб, кийим-кечакларнинг деярли ҳаммасини биринчи сортга топшираётир.

Ўртоқ Битис бошчилик қилаётган бригада тикучилари ички резерв ва ишлабчиқариш қувватларидан тўла фойдаланиб ишламоқдалар. Бу бригаданинг ҳар бир а'зоси фақат а'ло сифатли маҳсулот ишлаб чиқариб, кунлик нормасини 1,5—2 бараварга етказиб бажармоқда.

Фабрика тикучилари КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қарорига жавобан ички имкониятлардан унумли фойдаланиб, фақат август ойи ичида пландан ташқари 600 минг сўмлик маҳсулот берди. Ҳозир коллектив қўлга киритилган ютуқларни мустаҳкамлаш учун янада унумлироқ ишламоқда.

В. ПОПОВ,
И. САТТОРОВ.

БЕШЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг «Саноатни янада юксалтириш, техникани янада тараққий этдириш ва ишлабчиқаришни ташкил этишни янада яхшилаш вазифалари тўғрисида»ги қароридан руҳланган Тошкентдаги «Автотрактородеталь» заводининг коллективи ишлабчиқаришда катта муваффақиятга эришди: бешинчи бешйиллик топшириқ муддатидан илгари — 31 августдаёқ 100,6 процент қилиб бажарилди.

Корхона коллективи технология процессларини тинмай такомиллаштириш, хомашё ва ёрдамчи материалларни тежаб-тергаб ишлатиш, меҳнат унумдорлигини тобора ошириш туфайли бешйилликнинг ўтган даври мобайнида пландан ташқари 3 миллион 100 минг сўм жамғарма берди.

Шу кунларда завод ишчилари ва инженер-техник ходимлари қўлга киритилган ютуқларни мустаҳкамлаш мақсадида КПСС XX с'езди шарафига социалистик мусобақани кенг қизитиб, ҳарқачонгидан ҳам унумли меҳнат қилмоқдалар.

Суратда: «Автотрактородеталь» заводининг бир группа илғорлари. Биринчи қаторда (чапдан ўнгга) темирчилик-пресс цехининг бошлиғи **П. Караулов,** йиғув цехининг ишчиси **В. Кузовенков,** темирчилик цехининг ишчиси **Н. Муслимов,** бош механик бўлимининг токари **П. Калашников,** темирчи **Х. Содиқов,** иккинчи қаторда (чапдан ўнгга) бош механик **А. Хрусталев,** йиғув цехининг слесари **А. Филатов,** қуюв цехининг ишчиси **Х. Усмонов,** қолипчи **Б. Старченко** ва слесарь **А. Наумов** ўртоқлар.

Н. Меламед фотоси.

Илғорликни қўлдан бермаймиз

КПСС XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақага заводимиз коллективи блан бирқаторда темирчилик-пресс цехининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ҳам актив қатнашиб, ишлабчиқаришда самарали натижаларга эришмоқдалар. Ҳозир 1956 йилнинг март ойи ҳисобига маҳсулот бермоқдамиз. Цех коллективи бешинчи беш йиллик топшириғини тўрт ярим йилда бажарди. Кўп вақтдан бери завод дирекциясининг кўчма Қизил байроғини ўз қўлимизда сақлаб келаётирмиз.

Биз бундай муваффақиятга ишлабчиқаришни тўғри ташкил этиш орқали эришдик. Цех коллективи 1954 йилгача давлат топшириқларини бажариб келди. Шу йилнинг иккинчи ярмига келиб янги заказ олинди. Шундан бошлаб цехимиз қолоқликдан чиқмай қолди. Берилган планларни бажараолмас ва ҳатто бошқа цехларнинг бир ме'ёрда ишлашига ҳалақит берардик. Айрим участкаларда ишчилар кўп вақт асбоб-ускуналар етишмаслигидан вақтларини бекорга ўтказардилар. Керакли асбобларни топиш учун деярли ҳар куни бирнеча ўнлаб минутлар бекорга кетарди. Цехимизнинг оқсашига зарур штампларнинг сифатсизлиги ҳам кўп жиҳатдан сабаб бўларди.

Ана шу қийинчиликдан қутилиш йўлини излаб, ўзимиздаги мавжуд имконият ва резервлардан фойдаланиш масаласини кўтардик. Коллектив бу масалани қўллаб-қувватлади. Кейин ўз кучимиз блан штампларнинг ишланиш процессини ўзгартирдик. Бу тадбирлар цехимизни қолоқликдан чиқарибгина қолмай, меҳнат унумдорлигини аввалгига нисбатан уч-тўрт марта оширди.

КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қарори ишлабчиқариш процессларини тинмай такомиллаштириш янги техника ва илғор технологияни кенг жорий қилиш — социалистик саноатни янада юксалтиришнинг муҳим факторларидан бири эканлигини алоҳида та'кидлаб ўтди. Цехимизда Пленум қарорини амалга ошириш учун бирқанча конкрет тадбирлар ишлаб чиқилди. Бу соҳада рационализатор ва ихтиро'чиларимиз коллективга катта ёрдам бермоқдалар. Улар мавжуд ускуналардан маҳсулот олишни кўпайтиришга ҳамда ишлабчиқариш маданиятини оширишга қаратилган анчагина таклифларни киритдилар.

Илғор рационализаторлардан Гайтанов, Муслимов ўртоқлар технологик процессларни такомиллаштиришда, ички резервлардан фойдаланишда бошқаларга ўрнак бўлаётирлар. Натижада маҳсулот ишлаб чиқариш кўпайиб, унинг сифати кескин равишда яхшиланмоқда. Шунингдек, цехда асбоб-ускуналар қувватидан рационал фойдаланиш йўлга қўйилди. Эндиликда станокларнинг бир ме'ёрда ишлаши маҳсулот сифатини яхшиламоқда.

Цехда илғорлар тажрибасини кенг оммалаштиришга ва социалистик мусобақани тўғри ташкил этишга алоҳида э'тибор берилмоқда. Ҳарбир илғорнинг иш тажрибаси айтиб берилибгина қолмай, станокнинг ўзида тажриба қилиш йўли блан кўрсатиб ҳам берилади. Ана шунинг учун социалистик мусобақа илғорларининг сафи кўпаймоқда. Галиев, Усмонов, Антонов, Поклонов ўртоқлар янги иш методи асосида ишлаб, олинган мажбуриятни ошириб бажармоқдалар. Буларнинг иш тажрибасини цех агитаторлари суҳбат ва деворий газеталар орқали оммалаштирмоқдалар.

Цехимизда станок ва машиналарнинг бир ме'ёрда ишлаши ва уларнинг қувватидан тўла фойдаланиш учун ишчиларнинг техника билимини ошириш лозим бўлиб қолди. Шунинг учун цехнинг ўзида техника ўқуви ташкил этилиб, ҳарбир ишчининг техника билимини ошириш мақсад қилиб қўйилди. Айниқса ҳунар мактабидан келган ёшларнинг малакасини ошириш, уларнинг муваффақиятли ишлашини та'минлаш мақсадида системали равишда машғулот олиб борилди. Яқинда ҳунар мактабидан келган Александр Галиев, Норибой Мусақулов ўртоқлар техника машғулотларига актив қатнашганлари учун ишлабчиқариш операцияларини тезда ўзлаштирдилар. Ҳозир улар смена топшириқларини 250-300 процентга етказиб бажараётирлар.

Цехимизда ишлабчиқариш технологиясини тобора такомиллаштираборищ, илғорлар методини кенг оммалаштириш, социалистик мусобақани кучайтириш яхши натижаларга эриштирмоқда. Коллективимиз КПСС XX с'езди шарафига олинган мажбуриятни муддатидан илгари бажариш ва завод дирекциясининг кўчма Қизил байроғини бундан кейин ҳам ўз қўлида сақлаб қолиш учун фидокорона меҳнат қилмоқда.

Б. КАРАУЛОВ,
темирчилик-пресс цехининг бошлиғи.

ЎЗАРО ҲАМКОРЛИКДА

График асосида

КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорлари механика цехи ишчилари ўртасида муҳокама қилинган пайтда ёш коммунист, токарь ўртоқ Виктор Горбунов кундалик топшириқни икки ярим баравардан бажариш ҳақида мажбурият олиб, ўз сменадоши Александр Пантелеевни мусобақага чақирди.

У, ишлабчиқаришда ишни қайтадан ташкил этиш ҳақида ўйлаб, ўз ҳамкасбларига соатлик график асосида ишлашнинг афзалликларини тушунтирди. Цех коллективи Викторнинг таклифини ма'қуллади.

Цехда иш соатлик график асосида ташкил қилинди.

Иш вақтидан рационал фойдаланишни кузатучи контроль постлар ҳам тузилди. Агитаторлар эса ҳарбир ишчининг смена нормасини қандай бажараётганлигини кўрсаткич тахтасига ёзиб бориш блан бирга «Молния» варақаларида илғорларнинг иш усулини кенг пропаганда қилдилар. Шунингдек, сатирик варақалар ҳам чиқарилиб, унда танқидий хабарлар ва карикатуралар орқали ишни ташкил қилишдаги камчиликлар танқид қилинди. Натижада цех ойлик ва кундалик топшириқни 115-130 процентга етказиб бажарадиган бўлди. Коллективнинг фидокорона меҳнати туфайли слесарьлик-асбобсозлик цехи блан тузилган социалистик мусобақада механика цехи ғолиб чиқди. Эндиликда цех коллективининг бу усули ҳамма цехларда кенг оммалаштирилаётир.

Викторнинг сменадоши Пантелеев чақириқни қабул этиб, социалистик мусобақани қизитиб юборди. Аммо Пантелеев ҳар қанча ҳаракат қилса ҳам Горбуновнинг кўрсаткичига етолмас эди. Ҳар иккала токарь тез-тез учрашиб, бир-бирлари блан суҳбатлашиб турардилар.

Одатдагидек Виктор Горбунов сменани тамомлаб, станокни Пантелеевга топширар экан, унга ўз мулоҳазаларини айтди. У, иш олдидан ҳамма асбобни тахт қилиб қўйишни ва вақтни кўпроқ тежаш мақсадида қўшимча резец ўрнатишни маслаҳат берди. Бу тадбир асосий резец синиб қолганида бошқасини ўрнатиш учун вақт сарфламай, запас резец блан ишни давом эттиришга имкон берди.

... Август ойида механика цехи коллективига пахта териш машиналарини қайта ускуналаш учун 7 хил янги деталь ишлаб чиқариш топширилди. Ҳарбир детальни ишлаш процессини ўзлаштириш анча вақт талаб қилади. Аммо йиғим-терим бошланишига яқин қолганлигидан қандай бўлмасин, бу муҳим заказни тез муддатида бажариш зарур эди.

Викторнинг таклифи

Горбунов станокни кузатиб чиқгач, деталь тайёрлаш процессини янада тезлаштириш йўлини ахтарди... Ниҳоят қўлига деталь чертёжини олиб, цех бошлиғи В. Бершев олдига келди ва ўз фикрини баён этди:

— Деталь ўрнатиладиган квадратни шу тарзда бироз узайтирсак, детальни бир томондан қирқиш ва иккинчи томондан торцовка қилиш мумкин бўлади, — деб чертёжни цех бошлиғига узатди. Таклиф бош инженерга ҳам, бошлиғига ҳам ма'қул тушди. Шу куннинг ўзидаёқ станокка янги квадрат тайёрланиб, уни синаб кўрганларида яхши натижа берди. Ёш рационализаторнинг бу таклифи туфайли икки операцияни бир йўлда олиб бориш имкони туғилди. Шундай қилиб, СН-68 ва СН-45 маркали деталларнинг ҳарбирини тайёрлаш учун илгари 1,8 минут вақт сарфланган бўлса, эндиликда улар 0,8 минутда тайёрланмоқда. Меҳнат унумдорлиги икки баравар ошди.

Механика цехи коллективининг фидокорона меҳнати туфайли ишлабчиқаришда янгидан-янги муваффақиятлар қўлга киритилмоқда. Цехда Виктор Горбунов ва Александр Пантелеев сингари 1960 — 1962 йиллар ҳисобига ишлаётган илғор новаторларнинг сафи ўсиб бормоқда. Анастасия Москвина, Григорий Умнов, Николай Никулин, Юрий Баратов, Василий Бухенко сингари ўнлаб илғорлар етишиб чиқди. Булар ўзаро ҳамкорликда ишлаб, ишлабчиқариш операцияларини такомиллаштирмоқдалар.

Заводда социалистик мусобақанинг илғори бўлаётган механика цехигина эмас, балки бошқа цехлар ҳам ички имконият ва резервларни тўлиқ ишга солаётганликлари туфайли йиллик топшириқларни аллақачонлари бажариб бўлдилар.

Ғ. ИСМОИЛОВ.

ТАСС баёноти

14 сентябрьда Москвада ўтказилган матбуот конференциясида ГФР Федерал Канцлери Аденауэр жаноблари Германиянинг чегаралари тўғрисидаги масала юзасидан ва бошқа масалалар юзасидан баёнот берди.

Шу муносабат блан ТАСС Совет Ҳукуматининг топширишига мувофиқ, қуйидагиларни айтишга ваколат олди:

Совет Ҳукумати Германия Федерал Республикасини Германиянинг бир қисми деб қарайди. Германия Демократик Республикаси Германиянинг бошқа бир қисмидир.

Совет Иттифоқи блан Германия Федерал Республикаси ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатилиши муносабати блан СССР Ҳукумати Германиянинг чегаралари тўғрисидаги масала Потсдам битими блан ҳал этилганлигини ва Германия Федерал Республикаси ўз суверенитетида бўлган территорияда ўз юрисдикциясини амалга ошираётганлигини айтишни зарур, деб ҳисоблайди.

Тошкент шаҳар ижроия комитетида

МЕҲНАТКАШЛАРГА МАДАНИЙ-МАИШИЙ ХИЗМАТНИ ЯХШИЛАЙЛИК

Шаҳар Совети депутатлари Каганович номидаги паровоз-вагон ремонт заводида ишчи ва хизматчиларга маданий-маиший хизмат кўрсатишда бир қатор камчиликлар бор эканлигини аниқладилар. Бу масала шаҳар ижроия комитетининг йиғилишида муҳокама қилинди.

Заводга қарашли ишчилар яшайдиган шаҳарчада қарийб 20 минг квадрат метрли уй-жойлар бор. Корхонанинг ётоқхонаси радиолаштирилган. Бу ерда клуб, спорт заллари, қизил бурчаклар, савдо ташкилотлари мавжуд. Шулар блан биргаликда завод коллективи ҳали уй-жой блан тўла та'мин этилмаган. Шундай бўлишига қарамай уй-жой қурилишига ажратилган маблағдан жуда ёмон фойдаланилмоқда.

1955 йил учун белгиланган маблағнинг 40 проценти миқдорида фойдаланилган, холос. Қурилиш майдонлари зарур материаллар блан етарли даражада та'минланмаган, механизмдан тўла фойдаланилмаётир. 58 ва 12 квартирали биноларни қуриш иши ниҳоятда суст бормоқда.

Заводда бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ташкил этилмаган, цехларда тушки овқат пайтларида турли маданий-оммавий ишлар камдан-кам уюштирилади. Бу камчиликларни тугатиш завод ма'мурияти зиммасига юклатилди.

МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИНИ ОШИРИШ УЧУН ШАРОИТ ЯРАТИБ БЕРИЛСИН

Шаҳар ижроия комитети «Таштекстильмаш» заводининг айрим цехларида ишчилар меҳнатининг унумдор бўлиши учун етарли шароит яратиб берилмаганини аниқлади. Биринчи цехда 60 та станок эскириб, ишдан чиқиб қолган бўлишига қарамай, иш жойларини, кўпгина фойдали ишлабчиқариш майдонини эгаллаб ётибди, цехнинг нормал ишлаши учун халақит бермоқда. Қуйиш цехида эса вентиляция, тартибга солинмаган. Ба'зи цехларга кириш йўллари ремонт қилинмаган, асфальтлаштирилмаган. Бу эса деталларни, материалларни транспортировка қилишга халақит бермоқда. Кўпгина цехларнинг томлари ремонт қилинмаган, ромларига ойна солинмаган.

Ижроком заводда қишга тайёргарлик кўриш ишлари суст бораётганини та'кидлаб, завод директори ўртоқ Проскуряковдан кўрсатилган камчиликларни тезда бартараф этишни талаб этди.

УМУМИЙ ОВҚАТЛАНИШ ЯХШИЛАНСИН

«Ташкенткабель» заводининг ошхонаси катта ва кенг бинога жойлашган. У учала сменада ишловчи заводнинг ҳамма ишчиларига хизмат қилади. Лекин ошхонада ишчиларнинг овқатланиши учун жой, қошиқ, тарелка, вилка етишмайди. Пишираётган овқатлар доим бирхилда бўлиб, сифатсиз тайёрланади, буфетда сотилаётган маҳсулотлар ишчиларнинг талабига жавоб бераолмайди.

Шаҳар ижрокоми завод директори Сафонов ҳамда ошхона ва ресторанлар Куйбишев трести директори Штрейзер ўртоқларга шу корхонада умумий овқатланишни яхшилаш вазифасини топширди. Озиқ-овқат маҳсулотларини ўз вақтида етказиб беришни та'минлаш учун завод ма'мурияти ошхонани машина блан та'мин этиши зарур. Ошхонани сентябрь ичида капитал ремонт қилиш, уни зарур бўлган инвентарь блан та'мин этиш, қиш вақтларида сабзавот сақлаш учун омбор қуриш, ошхонани озиқ-овқат маҳсулотлари блан та'минлаб туриш тадбирлари белгиланди. Ишчиларга хизмат кўрсатишни яхшилаш мақсадида ошхонада овқатланиш жойлари кўпайтирилади, ишчиларга чекни цехларда сотиш уюштирилади, қўшимча касса ташкил этилади.

ҚИШГА ТАЙЁРГАРЛИК

Ижроком трамвай-троллейбус тресги, меҳмонхона ва ҳаммом трестида қишга тайёргарлик кўриш масаласини кенг муҳокама қилди.

Кейинги вақтда шаҳар хўжалигини яхшилаш соҳасида бирмунча ишлар қилинди, чунончи 2-нчи, 5-нчи, 7-нчи ва 8-нчи трамвайлар икки изли қилиниб, қайтадан қурилди, троллейбус парки кенгайтирилди, пассажирлар ташиш кўпайди. Кўпгина ҳаммомлар капитал ремонтдан чиқарилди, улар қарийиб бирярим минг тонна ўтин-кўмир блан та'мин этилди.

Ижроком шу блан биргаликда коммунал хўжалик муассасаларида қишда ишлаш учун тайёргарлик кўриш иши ёмон бораётганини қайд этиб ўтди. Трамвай вагонлари ва троллейбусларни ремонт қилиш сур'ати тасдиқланган графикдан орқада қолмоқда, тяга подстанцияси ва қум сақланадиган омборнинг қурилиши охиригача етказилмаган. Айрим меҳмонхона, ҳаммом ва сартарошхоналар санитария талабига жавоб бераолмайдиган даражага тушиб қолганлиги кўрсатилди.

Шаҳар ижроия комитети коммунал хўжаликларнинг қишга тайёргарлик қуриш ишини тезлатиш тадбирларини белгилади. Ижроком аҳолига коммунал хўжаликлари ва муассасалари томонидан қилинадиган хизматни янада яхшилашни талаб этди.

Муваффақиятларимизни мустаҳкамлаймиз

Бизнинг заводимиз трактор ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари учун запас қисмлар ҳамда турли механизмлар ишлаб чиқаради. Заводимиз қисқа муддат ичида йирик корхонага айланди. Бундан 4-5 йил илгари биз кетмон ва бошқа унча мураккаб бўлмаган запас қисмлар тайёрлар эдик. Заводдаги кўпгина ускуналар эскирган ёки деярли ишдан чиққан эди. Бизда биророта ҳам резьба йўнадиган, силлиқлайдиган ва бошқа зарур ускуналар йўқ эди.

Бешинчи бешйилликда заводимиз коллективи олдига катта вазифалар қўйилди. Чунончи, бирқатор машиналар, мураккаб запас қисмлар, инструментлар ишлаб чиқаришни ўзлаштириш лозим эди. Бу вазифаларни бажариш учун корхона ишини қайта қуриш талаб қилинди. Ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар бу вазифаларни муваффақият блан амалга ошириш учун астойдил ишга киришдилар. 1951 йилда 1950 йилдагига қараганда 18 процент кўп маҳсулот ишлаб чиқардик. 1952 йилда корхона тола ажратучи ва момиқ ажратучи арраларни чархлайдиган мураккаб машиналар ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Бунгача арралар қўлда чархланар эди. Ҳарбир пахта заводида кунига камида 100 та арра чархланар ва бунинг учун икки киши-куни сарф қилинар эди. Биз тайёрлаган машина айни бир вақтнинг ўзида 140 тагача аррани бирйўла автоматик равишда чархлайди. Бунинг учун борйўғи бир соат вақт сарфланади. Арра чархлайдиган машина жуда мураккаб бўлганига қарамай, у қисқа муддат ичида ўзлаштирилди. Ҳозир Иттифоқимизнинг ҳамма пахта заводлари биз ишлаб чиқарган машиналар блан та'минланган.

1953 йилда 28 номда янги маҳсулот ишлаб чиқаришни ўзлаштирдик. Илгарилари кронштейнлар Иттифоқимизнинг бошқа республикаларидан келтирилар эди. Эндиликда «универсал» тракторининг айланма вали учун кронштейнлар, СТЗ тракторларининг сув насослари учун корпуслар ва бошқа хил маҳсулотлар бизда тайёрланмоқда. Ўтган йили Муқсимов системасидаги коконосдиро с'ёмниги ишлаб чиқаришни ўзлаштирдик. Бундай машиналар Совет Иттифоқида биринчи марта тайёрланмоқда. У, 15 кишининг ишини бажаради.

1955 йилнинг ўтган 8 ойи мобайнида 34 номда янги маҳсулот ишлаб чиқаришни ўзлаштирдик.

Йил сайин корхона янги-янги асбоб-ускуналар блан систематик та'минланиб турибди. Беш йилликнинг ўтган даври мобайнида биз 40 дан ортиқ янги станоклар олдик. Бу эса ўз навбатида иш процессларини механизациялаш ва маҳсулот ишлаб чиқаришни тобора кўпайтириш имконини берди. Ҳозир бизда диаметри 1 метргача ва узунлиги 2 метргача, оғирлиги 300—400 килограммгача келадиган, катта деталларни ҳам ишлайэладиган токарьлик-винт қирқучи станоклар ишлаб турипти.

Цехларга янги асбоб-ускуналарни ўрнатиш ўз навбатида технология процессларини такомиллаштириш ва меҳнат унумдорлигини оширишга қаратилган қатор ташкилий-техникавий тадбирларни амалга оширишни та'минлади. Эскирган, иш унуми паст бўлган ускуналарни янги, иш унуми юқори бўлган ускуналар блан алмаштириш, технология процессларини такомиллаштириш, ишлабчиқаришни ташкил этишни янада яхшилаш, кўп меҳнат талаб этадиган оғир ишларни механизациялаш меҳнат унумдорлигини тобора ошираборди. Масалан, корхонада бу йил меҳнат унумдорлиги 1950 йилдагига нисбатан 73 процент ортди. Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, мавжуд техникадан тўла ва унумли фойдаланиш ишчиларнинг малакасига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Шу сабабли биз ишчиларнинг малакасини тинмай оширишга алоҳида э'тибор бермоқдамиз. Коллектив ўртасида илғорлар иш усулини кенг оммалаштириш, ижодий ташаббускорликни ўз вақтида қўллаб-қувватлаш, ишлабчиқаришга илғор технологияни кенг жорий қилиш туфайли бешйилликнинг ўтган даври мобайнида давлат планлари доимо ошириб бажариб келинди.

Бу йил биз 1950 йилдагига нисбатан 95 процент кўп маҳсулот ишлаб чиқаришимиз керак.

Меҳнат унумдорлигини ошириш, хомашё ва ёрдамчи материалларни тежаб-тергаб сарфлаш натижасида маҳсулот таннархи тобора камаймоқда. Давлат планларини тўла ва ошириб бажариш қўшимча равишда кўплаб маҳсулот беришни та'минламоқда. Биз бешйилликнинг ўтган даврида пландан ташқари уч миллион юз минг сўм жамғарма бердик. Бунга бирқанча ташкилий-техникавий тадбирларни амалга ошириш орқали эришдик.

Биз деталларни тайёрлашда штамповка усулини кенг қўлланмоқдамиз. Бу усул меҳнат унумдорлигини оширмоқда, маҳсулот сифатини яхшиламоқда. Рационализаторларимиз корхонанинг техника-иқтисодий кўрсаткичини тинмай яхшиланаборишида муҳим роль ўйнамоқдалар. Энг яхши рационализаторларимиздан фрезеровшчик Кузовенков, прессовшчик Галлие, токарь Горбунов, қуюв цехининг пармовшчиги Старченко ва бошқа ўртоқлар меҳнат унумдорлигини оширишга, маҳсулот сифатини яхшилашга, иш маданиятини оширишга қаратилган кўплаб қимматли таклиф киритдилар.

Корхона партия ва касаба союз ташкилотлари коллектив ўртасида социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш, бу ҳаракатни чинакамига оммавий тус олдириш, унинг та'сирчанлигини оширишга қаратилган жуда кўп тадбирларни кўрди. Ишлабчиқариш новаторлари ва илғор ишчиларнинг тажрибалари кенг оммалаштирилди. Натижада смена топшириқларини систематик суратда ошириб бажарувчилар сафи тобора кенгайиб борди. Илғор ишчилардан В. Близнецов, Х. Содиқов, С. Баймурзин, Х. Усмонов, А. Костриков ва бошқа жуда кўп ўртоқлар бешинчи бешйилликнинг ўтган тўрт йил-у, 8 ойи мобайнида 10-12 йиллик топшириқни бажардилар.

Юқоридаги тадбирларнинг амалга оширилиши ўзининг яхши натижаларини берди. Коллективимиз катта муваффақиятга эришди: бешинчи бешйиллик топшириғи муддатдан илгари — 31 августда 100,6 процент қилиб бажарилди.

Бу ўринда шуни ҳам айтиш керакки, қўлга киритилган ютуқлар блан бир қаторда ҳали ишимизда бирқанча жиддий камчиликлар ҳам бор. Энг катта камчилик шундаки, ҳали биз ишлабчиқаришни бир ме'ёрда ташкил этаолганимиз йўқ. Товар маҳсулотининг кўпчилик қисми ойнинг 3-нчи декадасида тайёрланмоқда. Шунингдек, асбоб-ускуналардан фойдаланиш коэффиценти ҳам кўнгилдагидек эмас. Кўпинча бизга шошилинч, планда кўрсатилмаган топшириқ берилади. Бу эса ўз навбатида ишлаб чиқариш циклларини қайта ташкил этишни талаб қилади. Бунинг учун кўп вақт ва меҳнат сарф қилиш керак. Айрим вақтларда ма'лум бир деталлардан 100 та тайёрлаш заказ қилинади. Янги заказга штамплар тайёрлаш ва бошқа тайёргарлик ишлари учун шу деталларни тайёрлашдан 2-3 ҳисса кўп вақт сарфланади.

Заводимиз коллективи бутун совет халқи блан бир қаторда КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг социалистик саноатни янада юксалтириш ҳақидаги қарорини кўтаринки руҳ блан кутиб олди. Биз Пленум қарорига жавобан қўлга киритилган муваффақиятларни мустаҳкамлаш мақсадида ўз зиммамизга янги, оширилган мажбурият олдик: 1955 йил давлат планини 1 декабрьгача бажаришга қарор қилинди. Корхона ишчилари ва инженер-техник ходимлари олинган мажбуриятни шараф блан бажариш учун партиямиз XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Т. ГЕЛЛЕР,
завод бош инженери.

С. МАРГУЛИС,
план-ишлабчиқариш бўлимининг бошлиғи.

Яхши ташаббус

Мактабларда политехника та'лимининг ўқув процессига муваффақиятли жорий қилиниши ёшларни келажак практик ишларга тайёрлаш ва уларнинг ўзлари севган касбларни эркин суратда танлайолишлари учун шароит яратишда муҳим роль ўйнайди.

Паркент район ўқитувчиларининг август кенгашида мактабларда политехника та'лимини амалга ошириш блан боғлиқ бўлган масалалар кенг муҳокама қилинди. Шунингдек, кенгаш қатнашчилари политехника та'лимини жорий қилишда ўқув кабинетларидаги асбоблардан фойдаланиш ва мактаб тажриба участкаларида амалий машғулотлар ўтказиш блан бир қаторда, район колхозлари ва МТС да эскириб, ишлатилмаётган турли қишлоқ хўжалик машиналаридан тажриба асбоблари сифатида фойдаланиш тўғрисида таклиф киритдилар.

Мактабларда ўқиш машғулотлари қизғин давом этаётган ҳозирги кунларда Номданак қишлоқ советидаги Молотов номли колхоз правлениеси (раиси ўртоқ Жўрабоев) ва партия ташкилоти (секретари ўртоқ Раҳматуллаев) болаларнинг яхши ўқиши тўғрисида ғамхўрлик қилиб, колхоз территориясидаги 7-нчи ўрта мактабга эски автомашина ва бир қанча қишлоқ хўжалик машиналарини ўқув процессида доимий фойдаланиш учун берди. Ҳозир мактабнинг юқори синф ўқучилари ўқитувчи ўртоқ М. Хилолов раҳбарлигида шу машиналарнинг деталларини ўрганиш юзасидан практик машғулотлар ўтказишга тайёрланмоқдалар.

Молотов номли колхоз правлениеси ва партия ташкилоти бошлаб берган бу яхши ташаббус район жамоатчилиги томонидан қўллаб-қувватланмоқда.

Ю. АБДУВАЛИЕВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Бағритошлар“

«Тошкент ҳақиқати» газетасининг шу йил 17 апрель сонида юқоридаги сарлавҳа остида фельетон босилиб, унда Янгийўл шаҳар пахта тозалаш заводининг бош инженери, комсомол а'зоси Қобил Содиқов ўз хотини Маҳфуза Содиқованинг жамоат ишига аралашиши учун тиш-тирноғи блан қарши бўлгани ва уни камситиб хўрлаши, шунинг оқибатида Маҳфуза оғир касалликка дучор бўлиб қолгани ҳамда Қ. Содиқовнинг совет кишисига ёт бўлган кирдикорлари фош қилинган эди.

Тошкент область комсомол комитети 18 майдаги бюро мажлисида фельетонни муҳокама қилиб, кўрсатилган фактларни тамомила тўғри деб топди ва Қобил Содиқовни комсомол сафидан чиқаришга ва уни вазифасидан бўшатишни Ўзбекистон ССР Кенг исте'мол саноат товарлари министрлигидан сўрашга қарор қилди.

Шу министрлик «Ташзаготхлоп трести»нинг бошқарувчиси ўртоқ Нормуҳамедовнинг ва Янгийўл шаҳар прокурори вазифасини бажарувчи ўртоқ Шороховларнинг редакцияга хабар қилишларича, фельетон юзасидан текшириш давом этган. Қобил Содиқов Тошкент область комсомол комитети бюро мажлисининг қароридан тўғри хулоса чиқарган, хотини Маҳфузага нисбатан муносабатини бутунлай ўзгартирган. Қобил хотини блан тотув, иноқ яшайбошлаган. Шу сабабли Янгийўл шаҳар прокурори Қобил Содиқов устидан жиноий иш қўзғатишни лозим топмаган.

„Комсомол кўлидаги юлғичлар“

Шу сарлавҳа блан газетанинг 7 август сонида босилган материалда Сталин номли Маданият ва истироҳат боғида бир тўда юлғичларнинг ҳархил йўллар блан хиёнат қилиб келаётгани фош қилинган эди.

Тошкент шаҳар Маданият ва истироҳат парклари Бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Хўжаевнинг редакцияга хабар қилишича, газета материали юзасидан текшириш ўтказилганда, унда келтирилган фактлар исботланган. Паркка келиб дам олучилардан пул олиб, билет бермай давлатга хиёнат қилиб келган контролёр Клавдия Романтеева, Жўра Яҳ'ёев ва оммавий ишлар бўйича директор ўринбосари Аминовлар ўз вазифаларидан бўшатилганлар, контроллик қилмай келгани ва тартибсизликка йўл қўйгани учун парк директори Асқархўжаев, бош бухгалтер Клейменоваларга виговор э'лон қилинган.

Кўпминг килограммчилар сафини кенгайтирайлик!

Бўка районидаги Сталин номли колхоз а'зоси Саодат Гулаҳмедова 4 тонна пахта териб, мавсум нормасини бажарди. Пахтакор ўртоқлар, Саодат Гулаҳмедовадан намуна олингиз!

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Сентябрьда 42 процент пахта беришга аҳд қилинди

Мирзачўл районидаги Ленин номли колхоз а'золари 604 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 28 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олиб, бутун ёз бўйи фидокорона меҳнат қилдилар. Ғўзани агротехника қоидалари асосида сифатли парвариш қилиш учун курашдилар. Пахтачиликда илғор агротехниканинг прогрессив усуллари кенг қўлланилгани сабабли бу соҳадаги иш анча енгиллашди. Бирмунча меҳнат куни тежаб қолинди. Квадрат-уялаб чигит экилган 150 гектар ерда пахтадан мўл ҳосил етиштирилди. Мамажон Муҳиддинов, Бўрон Шоҳимардонов ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг шу усулда чигит экилган ерларидаги ғўзалар айниқса серҳосил бўлди.

Колхозчиларнинг фидокорона меҳнати самарали натижа бермоқда. Колхозда бу йил пахта анча барвақт етилди ва ҳозир яхши очилмоқда. Колхоз правлениеси ва колхоз бошланғич партия ташкилоти йиғим-теримни муваффақиятли ўтказиш учун зарур тайёрлик ишларини кўрди. Катта-кичик хирмонлар, от-арава ва бошқа транспорт воситалари терим бошланишидан анча илгари тахт қилиб қўйилди. Болалар боқчалари ва ясилиларининг иши теримга тушишдан олдин қайта кўриб чиқилди, зарур буюмлар блан та'минланиб қўйилди.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти пахта теримига бевосита қатнашадиган теримчилар ўртасида илғорлар тажрибасини оммалаштиришга алоҳида э'тибор бераётир. Ўнлаб колхозчилар КПСС XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, ўз зиммаларига оширилган мажбурият олдилар. Теримчилардан 108 киши кўпмингчилар ҳаракатига қўшилиб мавсумда 10—15 тоннадан пахта теришга қарор қилди. Ҳолинисо Бекирова, Сабо Анорқулова, Сора Худойбердиева, Таня Мустафина каби теримчилар мавсумда 17 минг килограммдан пахта териш учун курашаётирлар.

Колхозда шу кунларда пахта йиғим-терими тобора қизиб бормоқда. Илғор теримчилар ўз мажбуриятларини бажариш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Б. Меглиева ўтган йили 15 минг килограмм пахта терган эди. У, бу йил ҳам ўтган йилдагидек пахта териш учун курашиб дастлабки кунлариданоқ 120—130 килограммдан пахта тераётир. Марҳамат Шоузоқова эса бир кунда 175 килограммдан пахта тераётир, Сора Худойберганова, Ҳанифа Шодмонова. Ҳолинисо Бекирова каби теримчилар бир кунда 120 — 175 килограммдан пахта териб, бошқаларга намуна бўлаётирлар. Колхоз правлениеси ва колхоз партия ташкилоти теримчилар олган мажбуриятларнинг бажарилишини ҳар куни текшириб бормоқда. «Бугун ким қанча пахта терди» деган махсус тахтага уларнинг кундалик иш якунлари ёзиб борилмоқда.

Ўртоқ Х. Худойбердиев бошлиқ бригада ўтган йили пахта тайёрлаш планини колхозда биринчи бўлиб бажарган эди. Бу йил ҳам бригада а'золари илғорликни қўлдан бермай пахта йиғим-теримида олдинда бораётирлар. Улар кейинги кунларда йиллик планнинг 1—2 проценти миқдорида пахта териб давлатга топширмоқдалар. Раҳматулла Отажонов бошлиқ бригада теримчилари эса кунига нормадаги 40 килограмм ўрнига 90 килограммдан пахта термоқдалар.

Колхоз бу йил 350 гектар ердаги пахтани машина блан териш учун ажратиб машинанинг муваффақиятли ишлашига созлаб қўйди. Ғўзаларнинг баргини сун'ий равишда тўкиш тадбирлари кўрилди. Ўртоқ Бердиёр Шодиев бошлиқ трактор бригадасида машина блан пахта теришга пухта тайёргарлик кўрилди. Ўтган йили машинада 60 тоннадан пахта терган Қўлдош Тиллаев, Раҳмат Сувонқулов каби механик-ҳайдовчилар ўз машиналарини ремонтдан чиқариб дала бошига келтириб қўйдилар.

Колхоз раиси ўртоқ Туроб Йўлдошев бундай дейди:

— Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти барча имкониятларни ҳисобга олиб сентябрь ойида йиллик пахта тайёрлаш планининг 42 проценти миқдорида пахта топширишга қарор қилди. Колхозчилар буни қўллаб-қувватлаб, пахта теримини тобора кучайтирмоқдалар. Биз ҳозир колхоздаги бошқа ишлар блан банд бўлган кишиларни ҳам теримга сафарбар этиш учун курашмоқдамиз.

Дарҳақиқат, Ленин номли колхоз а'золари ўз мажбуриятларини бажариш учун астойдил курашиб, ҳар куни йиллик планнинг 1—1,5 проценти миқдорида пахта териб топшираётирлар. Бундан кейин камида икки процент миқдорида пахта териб давлатга топшириш учун курашмоқдалар.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

Гап блан сур'атни ошириб бўлмайди

Газеталарнинг янги сони келиши бланоқ Чиноз район раҳбарлари дарров пахта тайёрлаш тўғрисидаги сводкаларни кўздан кечириб чиқадилар. Улар район пахта тайёрлашда ҳамон 15-нчи ўринда қолаётганлигини кўриб бош чайқайдилар, бу блан ўз ишлари қониқарсиз эканлигини бир-бирларига ма'лум қиладилар.

— Нега аҳвол шундай — Район партия комитетининг секретари ўртоқ Йўлдошев ўз-ўзига ана шундай савол беради. Ахир кечагина йиғилиш ўтказган, бу йиғилишда ҳамма тадбирлар белгиланган, топшириқлар берилган бўлса-ю, нима учун аҳвол ўзгармайди, пахта тайёрлаш сур'ати ошмайди.

Дарҳақиқат районда анашундай йиғилишлар тез-тез бўлиб туради. Бу йиғилишларда узундан-узоқ нутқлар сўзланади, колхозларда меҳнат интизомини мустаҳкамлаш соҳасида пахтакорлар ўртасида етарли даражада иш олиб борилса ҳам аҳвол эскичасига қолаберади.

Чиноз районида йиғим-терим сур'атини кучайтириш тўғрисида ғап-сўз кўп бўлишига қарамай, бу ишга амалий ёрдам бермаётир. Районда пахта тайёрлаш бошланганига 12 — 15 кун бўлди. Бу давр ичида районнинг ҳар хил ташкилотларида ўндан ортиқ турли йиғилишлар ўтказилди. Броқ, кўп гапдан кўра амалий иш яхшироқ эканлиги район раҳбарларига ҳали ҳам ма'лум бўлмаётир.

Ҳозирги пайтда пахта асосан қўл блан териляётир. Бу даврда ишга яроқли барча кишиларнинг йиғим-теримда актив қатнашиши учун курашиш лозим эди. Колхозчиларнинг унумли ишлаши учун етарли шароит яратиб берилмаётганлиги, теримчилар ўртасида кўпминг килограммчилар мусобақаси кучайтирилмаётганлиги сабабли бирқанча колхозларда терим графиги суринкасига бажарилмай келади, ваҳоланки ана шу колхозларнинг далаларида пахталар чаман бўлиб очилиб ётипти.

Чиноз районида ишни ташкил қилиш қониқарсиз аҳволда эканлигини кўрсатиб ўтиш керак. Район марказидан унча узоқ бўлмаган Ленин номли колхозда ҳам йиғим-терим соҳасидаги ишлар талабга мутлақо жавоб бермайди. Колхоз ҳар куни 600 — 650 кишини далага чиқариш имкониятига эга. Терим бошланганига 15 кун бўлса ҳам теримчилар сони 400 кишидан ошмаётир. Буларнинг кўпчилиги эса кундалик нормани бажармайди. Чунки колхозда колхозчиларнинг унумли ишлаши учун шароит яратиб берилмаган. Колхоз правлениеси нима учундир пахта текис очилган далаларга ҳам сув қўйиш тўғрисида буйруқ берган. Шунинг учун колхозчилар қаторларга киролмаётирлар. Далаларни суғориш шундай авжга чиққанки, айрим бригадаларнинг пайкаллари мутлақо кўлатиб юборилган.

Ленин номли колхозда бўлганингизда, илғор колхозлардаги сингари ишнинг қизғин бораётганлигини сезмайсиз. Далада фақат аёллар ишламоқда. Ваҳоланки, бу колхоздаги ишга яроқли кишиларнинг 40 проценти эркаклар ҳисобланади. Ҳосилни йиғиб-териб олиш даври бошланган ҳозирги паллада нега далада эркаклар кўринмайди? Бу сўроққа колхоз раиси ўртоқ Мираҳмедов: «улар хирмондаги ишлар блан банд» деб жавоб берди.

Ҳақиқий аҳвол шуни кўрсатдики, хирмонларда фақат 25 — 30 эркак ишламоқда, 120 эркакнинг қаерда ишлаётганлиги номa'лум. Шунинг учун ҳам колхозда пахта тайёрлаш графиги суринкасига бажарилмаётир.

Ленин номли колхоз раҳбарлари қолоқлик сабабини пахтанинг суст очилаётганлиги блан ҳас-пўшламоқчи бўладилар. Агар колхоздаги барча кишилар теримга тўла сафарбар этилсалар, уларнинг нормани тўла ва ошириб бажаришини та'минлайдиган пахта очилиб ётипти.

«Қизил октябрь» колхозида ҳам аҳвол унча яхши эмас. Бу ерда ҳам колхоз раҳбарлари ҳали пахта яхши очилгани йўқ деган кайфиятдалар. Шунинг учун колхоз белгиланган графикни бажараолмаётир.

Районда йирик ҳисобланган Сталин номли колхозда меҳнатни ташкил қилиш мутлақо ёмон аҳволда. Колхоз раиси ўртоқ Мун йиғим-теримга оператив раҳбарлик қилмаётир. У ўзи қўл қўйган графикнинг бажаралишини блан мутлақо қизиқмайди.

Чиноз районидаги бирорта колхознинг ҳам кундалик графикни бажармаётганлиги ачинарли бир ҳолдир. Илғор деб ҳисобланган Маленков номли колхозда ҳам тайёрланаётган бир кунлик пахта 1 процентдан ошмайди. Шу колхоз блан қўшни бўлган Хрушчев номли, Ворошилов номли колхозларда эса аҳвол айниқса ачинарли.

Район раҳбарлари кетма-кет йиғилишлар қилишдан воз кечишлари, бунинг ўрнига пахта йиғим-теримига амалий раҳбарлик қилишлари, белгиланган графикни муваффақиятли бажариш учун барча тадбирларни амалга оширишлари керак. Шундагина Чиноз райони сводкада илғорлар қаторига чиқиб олади.

М.ХАРИТОНОВ.

Ўртасарой районидаги «Коммунизм» колхозининг илғор теримчиси Инобат Маҳкамбоева КПСС XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, мавсумда 15 тонна пахта териш мажбуриятини олди. У ҳар куни 150 килограммдан ошириб пахта термоқда. **Суратда: Инобат Маҳкамбоева.**

Х. Хаитмуҳамедов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Биркунда 220-351 килограммдан пахта тераётирлар

Бўка районининг пахтакорлари КПСС XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақани тобора қизитиб, пахта йиғим-терим сур'атини янада тезлаштирмоқдалар.

Районнинг барча колхозларида 5—10—15 минг килограммдан пахта териб бериш юзасидан ўз зиммасига оширилган мажбурият олаётганлар сафи кун сайин кўпайиб бормоқда. Илғор теримчиларнинг иш усуллари пахтакорлар ўртасида кенг пропаганда қилинаётир.

Шу кунларда 120 дан ортиқ колхозчи ҳаркуни 200 килограммдан пахта тераётир. Сталин номли колхоз а'зоси Саодат Гулаҳмедова 11 сентябрьда 351, Вильямс номли колхоз а'зоси Сохобат Хожибекова 220, «XIX партс'езд» колхозининг а'зоси Тожигул Худайқулова эса 295 килограммдан пахта тердилар.

Колхозчилар мажбурияти

Оржоникидзе районидаги Сталин номли колхознинг а'золари ёз бўйи фидокорона меҳнат қилиб, етиштирилган мўл ҳосилни йиғиб-териб олишни зўр уюшқоқлик блан давом эттирмоқдалар.

Колхозда 10—15 мингчилар ҳаракати тобора кучаймоқда, уларнинг сони ҳозир 150 кишидан ортди. Колхознинг ўртоқ Ўғилой Норматова бошлиқ бригада а'золари теримнинг дастлабки кунларидан бошлаб кунлик графикни 1,5 — 2 ҳиссадан ошириб адо этмоқдалар.

Бригаданинг кўпмингчи теримчиларидан Рихси Тўланбоева, Мукар Миртожиева, Тансуқ Тўлаганова, Ма'мура Йўлдошева ва Ҳуснора Иброҳимовалар кунига 140—160 килограммга етказиб пахта термоқдалар. Колхоз а'золари сентябрь ойи ичида йиллик планнинг камида 50 проценти миқдорида пахта тайёрлаш учун курашмоқдалар.

А. ЛАТИПОВ.

ЧОРВАДОРЛАРГА ЁРДАМ

Қўйиларнинг жунини машина блан олишда иш унумини оширайлик

КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорига мувофиқ, мамлакатимизда жун етиштириш 1960 йилда 1954 йилга нисбатан 1,8 баравар кўпайтирилиши лозим. 1960 йилга бориб республикамизда ҳар 100 гектар экинзор ҳисобига 115—150 килограммдан жун тайёрланиши керак.

Чорвадорларимиз жун тайёрлаш планини муваффақиятли бажариш учун кузги жун қирқиш мавсумини қисқа муддатда тугатишлари шарт. Шунда совуқ тушгунча қўйиларнинг жуни яна анча ўсиб, улар қишдан уринмасдан чиқади. Акс ҳолда совуқ тушиб қолганидан кейин жуни олинган қўйиларнинг қишда озиши, ҳатто касал бўлиб қолиши мумкин. Қўй жуни машина блан қирқилганда тоза олинади, ҳарбир қўйдан 7—8 процент, ёки 150 дан 400 граммгача кўпроқ жун олинади. Қайчида қирқилгандагига қараганда жун толаси 5—10 миллиметр узун бўлиб, маҳсулот сифати ошади, чунки жун сортини белгилашда, ҳатто унинг 2—3 миллиметр узун ёки қисқалигига ҳам э'тибор қилинади.

Қўйнинг жуни машина блан олинганда меҳнат унуми 3—5 баравар ортади, я'ни ҳарбир машина блан кунига 80 — 120 га қадар қўйнинг жунини бемалол қирқиш мумкин.

Ҳозир областимиз колхозларида РСА—12 маркали жун қирқадиган машина ишлатилаётир. Бу, қуввати 6 от кучига тенг, бензин двигатель, 3,6 киловатт қувватга эга бўлган генератор, 12 та электромотор ва эгилувчан валли, 12 та жун қирқадиган машинка ҳамда машинка пичоқларини чархловчи иккита аппаратдан иборат агрегатдир. Агрегат блан бир вақтнинг ўзида 12 қўй жунини олиш мумкин.

Жун олиш агрегатининг иш унуми ва қирқилган жуннинг сифати ишнинг тўғри ташкил этилишига ва машинадан фойдаланиш қоидаларига тўла риоя қилишга боғлиқ. Қўйлар жунини махсус биноларда олиш керак. Чунки очиқ ҳавода жунни шамол учириши ва унга чанг, тўзон ўтириб ифлосланиши мумкин. Қўйни ерга ётқизиб жунини олиш ишловчи учун жуда ноқулай, бунинг устига жун ифлосланади, машинка пичоқлари тез ўтмас бўлиб қолади. Шунинг учун қўйнинг жунини баландлиги 30—40 сантиметрли столга, ҳеч бўлмаса супага қўйилган фанер, тахта ёки ёзилган брезент устига ётқизиб олиш лозим. Қўйнинг оёқларини боғламасдан жунини олиш жуда осон. Бунинг учун стол усти қўй туёғини тираб ўрнидан туриб кетаолмайдиган даражада текис-сирғончиқ бўлса бас.

Қўйнинг жунини қуйидаги тартибда олиш тавсия этилади. Қўй столга чап ёни блан орқаси жун олувчига қаратиб ётқизилади. Электромотор юритилиши блан дастлаб қўйнинг кейинги оёқлари ораси, қорни ва тўшидаги ҳамда олдинги оёқларидаги жун олинади. Кейин қўй ўнг ёни блан ётқизилиб унинг оёқлари ишловчига қаратилади ҳамда чап оёғининг туёғидан ушлаб кейинги оёғи, биқини, қуйруғи ва сағрисидаги жуни олинади. Ниҳоят қўй яна чап ёни блан ётқизилиб орқаси ва ўнг томонидаги жуни қирқилади. Энг кейин боши ва бўйнидаги жуни олинади. Қўйни ҳаргал ағдаришда машинани тўхтатиб қўйиш шарт. Жун чигали ёзилмасдан столга тўлиб тушиши зарур. Жун тўпини ишлаб турган машинка блан итариб суриш ярамайди, чунки ҳар минутда 1800 марта бориб келиб турган пичоқ жун толасини қирқиб юборади.

Қўй танаси тоза ва унинг жуни қуруқ бўлиши шарт, акс ҳолда машинанинг пичоғи тез ўтмасланади ва нам жун қизиб, чирийбошлайди. Жуни ифлос қўйларни 1—2 кун илгари чўмилтириб, тозалаш лозим. Олинган жунларни ерга қўймаслик ва жун олиш пунктида узоқ сақламаслик, балки тезда тайёрлов пунктларига жўнатиш лозим. Чунки жун намни ўзига тез тортади — нам бўлиб қолади.

Қўйнинг жунини олишда машинка ўнг қўл блан сиқиброқ ушланиб, машинка тароғининг учи қўйнинг терисига босиброқ тегизиб юритилади. Машинка юргизганда жунни сидирғасига тақир қилиб олиш лозим. Чунки машинка такрор юритилса кейинги олинган жунлар узун жунларга қўшилиб унинг сифатини бузади ва сортини пасайтиради. Агар қўйнинг жуни ифлос бўлса елин, қорин ва тўшидаги жунлар дастлаб қайчи блан қирқилиб алоҳида жойга қўйилади. Одатда қўйлар безовталанмаслиги учун жуни қирқилишдан 12—20 соат илгари қантарилади. Шунинг учун жуни олинган қўйларни 1—2 кун кам ўтли яйловларда боқиш керак, акс ҳолда оч қўй серўт яйловда кўп овқатланиб қорин шишиш касалига учраши мумкин.

Жун қирқиш бригадасини тўғри ташкил этиш, уларни тегишли асбоб-ускуна, запас қисми ва материаллар блан та'мин этиш иш унумини оширади. Ҳарбир машинканинг тароқ ва пичоқларини биридан иккинчисига алмаштириш (жуфтини бузиш) ярамайди. Пичоқ ва тароқларнинг тиглари ўткир қилиб чархланиши, тароқ тишларининг учи тўмтоқ бўлиши керак. Шунда машинка жунни тишламасдан яхши қирқади ва қўйнинг териси шикастланмайди. Машинка пичоқларини икки чархда чархлаш фойдалидир. Бунда пичоқлар дастлаб, жилвир қумли чархда чархланади ва кейиндан машина мойи қўшилган керосин блан мойланган чархда қирови тўкилади. Чарх тошига жилвир паста чўтка блан суркалади. Пичоқларни чархлаганда уларни мумкин қадар камроқ едириш ва чархлашда пичоқнинг қизиб кетишига мутлақо йўл қўймаслик керак, акс ҳолда пичоқ тез ишдан чиқади ва яхши кесмайдиган бўлиб қолади. Одатда машина пичоғи 10—15 секунд, тароғи эса 20—30 секунд давомида чархланади.

Одатда жун олиш вақтида машинканинг пичоқ ва тароқлари ёғ босиб кирланади. Шунинг учун пичоқ ва тароқлар чархлашдан олдин ювилади. Уларни ювиш учун 1 литр сувга 50 грамм сода солиб эритма тайёрланади ва эритма камида 80 градус иситилади.

Агрегатнинг бензин двигатель, генератор, электромотор, эгилувчан валл ва машинкалари техник қарови қоидаларига тўла риоя қилиш зарур. Уларни мойлаш, чанг ва кирлардан тозалаш, бўшаб қолган қисмларини бураб маҳкамлаш, тўғри сақлаш, шунингдек қизиб кетишига, нотўғри тақиллаши ёки гувуллашига мутлақо йўл қўймаслик керак.

Агрегатда ишловчи бригада а'золарига машинкадан фойдаланишни пухта ўргатиш ҳамда уларга хавфсиз иш шароити туғдириш лозим. Электромоторни ер блан яхшилаб туташтириш, виключатель ва рубильникларнинг ёпиқ типини ўрнатиш, симларни пухта изоляция қилиш ва жун олувчилар оёғининг остига қуруқ тахта қўйиб бериш зарур. Двигатель генератор агрегати қўй жуни олинадиган бинодан камида 15 метр нарига ўрнатилиши шарт. Жун олиш пункти ўт ўчириш асбоб-ускуналари, сув, қум запаси блан та'минланиши керак.

Жун олиш мавсуми тамом бўлгандан кейин агрегатнинг барча ускуналари иш ўрнидан олиниб йиғиб қўйилади. Двигательнинг бензини ва суви бўшатилади. Двигатель ва генераторнинг барча тешиклари чанг кирмайдиган қилиб беркитилади.

Машина-трактор станциялари, колхоз ва совхоз чорвадорлари қўйчиликдаги муҳим иш — кузги жун қирқишни тезда, муваффақиятли тугаллаб, маҳсулотни мутлақо нобуд қилмай давлатга топширишлари зарур.

И. СОЛИХОВ,
инженер-механик.

ТАНҚИД ВА БИБЛИОГРАФИЯ

Сабоҳиддин Али ҳикоялари ўзбек тилида

Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти совет халқининг чинакам дўсти, талантли турк ёзувчиси ва журналисти Сабоҳиддин Алининг Ўзбек тилига таржима қилинган «Кичкина Хасан» номли ҳикоялар тўпламини нашр этди. Тўпламда ёзувчининг турли даврларда ва хилма-хил темаларда ёзилган 13 та ҳикояси бўлиб, буларда турк меҳнаткашларининг, турк болаларининг оғир ҳаёти тасвирланган.

Сабоҳиддин Али ўз асарларининг Совет Иттифоқи халқлари тилларига таржима қилинишини кўпдан орзу қилар, дўстларига бу ҳақда фахрланиб гапирар эди. Унинг оташин турк революционери ва шоири Нозим Ҳикматга айтган қуйидаги сўзлари фикримизнинг яққол далилидир:

«— Холида Адиб хоним асарлари рус тилига таржима қилинипти деб эшитдим... Сен нима дейсан, вақти келиб менинг китобларимни ҳам таржима қилишармикан?.. Ахир, келажакнинг энг буюк тилига асарларингнинг таржима қилиниши — ҳазил эмас-да! Юз миллионларча кишилар мен блан танишадилар, эҳтимол, мени ва халқимни севиб қолурлар...».

Сабоҳиддиннинг бу буюк орзуси амалга ошди Унинг кўпчилик асарлари фақат рус тилига эмас, шунингдек мамлакатимизда яшовчи бошқа қардош халқлар тилларига ҳам таржима этилди ва этилмоқда. Унинг «Орамиздаги иблис» романи яқинда рус тилида биринчи мартаба нашр этилди Совет китобхонлари С. Али асарларини катта қизиқиш блан ўқимоқдалар.

«Кичкина Хасан» тўпламидаги ҳикоялар Сабоҳиддин Али яратган бой адабий мероснинг бир қисмидир, холос. С. Али машҳур новеллист бўлибгина қолмай, балки адабий жанрларнинг деярли ҳаммасида етук бадиий асарлар яратаолган йирик сан'аткордир. Сабоҳиддин турк прозасида биринчи бўлиб, меҳнаткаш омма ҳаётини бўямасдан, реал тасвирлаган, мавжуд капиталистик тузумни қаттиқ қоралаган, халқни бу адолатсиз тузумни йўқ қилишга чақирган ёзувчидир. Унинг «Орамиздаги иблис», «Куюжакли Юсуф» романларида социалистик реализм методининг принциплари ўз ифодасини топган.

Сабоҳиддин Али Туркияни чет эл монополистларининг қуйруғига айлантириб қўйган. мамлакатни очлик, муҳтожлик. жаҳолат ва қолоқлик йўлига судраётган турк реакцион ҳукмдорларини ла'натловчи ўткир сатирик ше'р ҳамда публицистик мақолалар яратган шоир ва журналистдир.

С. Али педагоглик қилиб юрган вақтларида Туркиянинг жуда кўп шаҳарларини, қишлоқларини кезиб чиқди, ишчилар, деҳқонлар ва ҳунармандларнинг аянчли аҳволи блан танишди.

У шу даврдан бошлаб оч-яланғочлар, жафокашлар, болалик бахтидан маҳрум этилган ёш заҳматкашлар, ноҳақлик ва адолатсизлик қурбонлари тўғрисида ёзабошлади, ўз тақдирини халқ тақдири блан боғлади.

1930 йилдан бошлаб, С. Али «Расмли ой» номли прогрессив журналда ишлайбошлади. Ўша даврда бу журнал атрофига мамлакатнинг барча прогрессив ёзувчилари ва интеллигентлари тўпланган эди. «Расмли ой» журнали халқ манфаатларини оёқ ости қилаётган турк буржуазиясига, уларнинг чет эллардаги ҳомийлари — немис ва америка империалистларига қарши кураш идеяларини тарғиб қиларди· Сабоҳиддин журнал редакциясида машҳур турк шоири Нозим Ҳикмат, прогрессив турк ёзувчиси ва журналисти Сабиха Сертел блан танишди

«Расмли ой» журнали адабиёт майдонига эндигина қалам қўйиб келаётган ёш ёзувчининг ижодий ва ғоявий ўсишида, унинг қувғин ва турмаларнинг азоб-уқубатларини писанд қилмай меҳнаткашларнинг манфаатлари учун умрининг охирги минутларигача мардона курашган ватанпарвар ёзувчи бўлиб етишишида катта роль ўйнади. Сабоҳиддин ғоявий ва бадиий жиҳатдан етук асарлар яратабошлади. Унинг «Кичкина Хасан» тўпламидаги кўпчилик ҳикоялари, жумладан «Ўрмон фожиаси» ана шу даврларда ёзилган. Ёзувчи «Расмли ой» журналида босилиб чиққан бу ҳикоясида турк қишлоқларидаги қишлоқ ҳаётини тасвирлайди ҳамда деҳқонлар блан эксплуататорлар ўртасида синфий кураш тобора кескин тус олаётганини, деҳқонлар эндиликда ўз ҳуқуқ ва манфаатларини қурол блан ҳимоя қилаётганликларини кўрсатади.

Ҳукуматнинг ижозати блан чет эл саноатчилар компаниясининг одамлари деҳқонларга қарашли ўрмонларни кесабошлайдилар. Деҳқонлар охирги олти юз туп дарахтни компанияга бермасликка аҳд қилишади. «...эркак ва аёлларимиз бир-бирларига сўз қатишмасданоқ бизни ҳатто одам қаторига қўшмаганлар устига ташландилар. Сўйил ва болталар ишга тушди... Жандармлар ҳам, улар блан бирга келган одамлар ҳам бирин-кетин қочиб кетишди... Тўғри, эртасига шаҳардан келган кўпсонли жандармлар отряди деҳқонлардан ўч олади. Броқ деҳқонлар умидсизликка тушмайдилар.

Ёзувчи бу ҳикоясида зулм ва адолатсизликка қарши бирлашиб, ҳамжиҳат бўлиб курашиш керак деган муҳим идеяни олға суради.

Сабоҳиддин Али «Ит» сарлавҳали бошқа бир ҳикоясида помешчик эчкиларини боқиб кун кўрувчи 18 яшар чўпоннинг ночор ҳаётини акс эттиради.

Мана, чўпон баланд дўнглик устида таёғига суянганча кенг адр ёқасидан ўтган машина йўлларига қарар экан вақти келиб бутун адрни ана шундай машина йўллари қоплаб олади, эчкиларга ейиш учун ўт қолмайди, ўшанда оғо эчкиларини сотса керак, деб ўзича мулоҳаза қилмоқда. «Агар оғо эчкиларини сотса, менинг бир-йиллик иш ҳақимни берармикан? деб ўйларди у. Ёлланиб ишлайбошлаганда оғо унга нон ва овқатдан бўлак йилига ўн бир лира тўлашни ва'да қилган эди. Мана икки йил ўтиб кетди, оғо бўлса чўпонга ўн пара (майда чақа) ҳам тўлагани йўқ... Чўпон яланғоч ва яланг оёқ эди, хўжайин бўлса унга фақат ўзининг эски-туски кўйлак-иштонини бериш блан қутилиб юрарди».

Автор ҳикоя қаҳрамонининг ички дун'ёсини очиш, унинг турмуш ҳақидаги мулоҳазаларини кўрсатиш орқали чўпоннинг машаққатли ҳаётини китобхон кўз ўнгида тўлалигича гавдалантиради. Бу ҳикояда Сабоҳиддин Алининг психологик анализга уста эканлиги яққол кўзга ташланади.

С. Али бу асарида бир томондан турк чўпонининг оғир турмушини кўрсатса, иккинчи томондан сўзда ўзларини меҳнаткашларнинг «ғамхўри» деб кўрсатувчи, уларнинг қандай яшаётганликлари ва нимага муҳтож эканликларини билиб юришни ўз ижтимоий бурчи деб ҳисобловчи, амалда эса оч-яланғочлар аҳволидан, саводсизлигидан, маданиятсизлигидан кулувчи, уларни камситувчи буржуа интеллигентларининг мунофиқона башараларини очиб ташлайди.

Автор буни ҳикоядаги инженер образида кўрсатган.

Сабоҳиддин Али 1933 йилда Туркиянинг ўша даврдаги президенти тўғрисида ёзилган сатирик ше'рлари учун турмага қамалади ва Синоп қал'асига сургун қилинади. У Синоп қал'асида сургун муддатини ўтаётган коммунистлар блан учрашди, улар блан оға-инилардек дўстлашиб қолади. Бу дўстлик ёзувчининг қалбида коммунистларга, коммунистик идеалларга бўлган муҳаббат туйғуларини янада кучайтиради. У коммунистларнинг иши ҳаққоний иш эканлигига, Туркия коммунистик партияси раҳбарлик қилаётган турк ишчилар синфи мамлакат озодлиги ва мустақиллиги учун курашда, албатта ғалаба қозонажакларига тўла ишонади. Ватанпарвар ёзувчи коммунистларнинг қаҳрамонона ҳаёти тўғрисида асарлар ёзабошлайди. Тўпламдаги «Душманлар» ҳикояси шундай асарлар жумласидандир.

Биз бу ҳикояда ўспиринлик даврларида ўқув юртида бирга ўқишган ва кейинчалик бутунлай бошқа-бошқа йўлдан кетган икки кишининг образи блан танишамиз. Улардан бири бутун ҳаётини меҳнаткаш омма ишига, адолатсиз капиталистик тузумга қарши курашга бағишлаган, юксак инсоний фазилатларга эга бўлган коммунист образидир. Иккинчиси машаққатсиз ҳаёт кечирувчи чиновник образи. Чиновникнинг иши енгил, даромади катта. Унинг хизматдан қайтгач, қиладиган иши тўйиб овқат ейиш, чой ичиш, сўнгра кино кўриш ёки карта ўйнашдан иборат. У ўз ҳаётининг пуч ва бема'ни эканлигини жуда яхши сезади. Броқ бу бема'ни ҳаёт унга ёқади. У ишсизлар, оч-яланғочлар, шаҳар ва қишлоқларда ҳукм сураётган адолатсизлик ва жаҳолат тўғрисида бош қотиришни истамайди. Унингча капиталистик тузумни ўзгартириш мумкин эмас. Шунинг учун адолатсиз тузумни адолатли тузум блан алмаштиришга бел боғлаган кишиларни ўзининг «ашаддий душмани» деб ҳисоблайди· Бу хоин унинг уйига полиция та'қибидан яшириниш учун келган собиқ ўртоғи — коммунистни полициячиларга тутиб беради.

Туркияда болаларнинг аҳволи жуда ҳам аянчли. Помешчиклар, қулоқлар, фабрикантлар, болаларни ҳам катталар сингари шафқатсиз эксплуатация қиладилар·

Ёзувчи «Кичкина Хасан», «Даромадли уй», «Беш курушлик пирпирак» асарларида ёшлик вақтидан бошлабоқ, бир парча нон учун курашишга, рўзғорни тебратишда, ота-онасига ёрдамлашишга мажбур бўлган кичик заҳматкашлар ҳаёти ҳақида сўзлайди.

«Бахтли лайча» Сабоҳиддин Алининг ғоят қайғули ва энг та'сирчан ҳикояларидан бири ҳисобланади. Бу асарда автор ўз ўртоқларининг «Нега ҳамма қаҳрамонларингнинг ранглари самондек сарғайган, қалблари қайғудан пора-пора бўлган? Наҳотки мамлакатимизда биронта ҳам бахтли киши топилмаса?» деган сўроғига заҳархандалик блан «Нега йўқ бўлар экан!.. Бизда фақат қувноқ, бахтли кишиларгина эмас, ҳатто бахтли итлар ҳам бор», деб жавоб беради ва бир бадавлат амалдор хонадонига қарашли лайчанинг яхши ҳаётини тасвирлайди.

«Ахир мен нуқул қайғули нарсалар ҳақида ёзиш учун туғилган эмасман-ку. Қалбим ёқимли, қувноқ ва хушчақчақ нарсалар ҳақида ёзиш иштиёқи блан жўш уради Агар барча ватандошларим ана шу бахтли лайча кечираётган ҳаётнинг, жуда бўлмаганда, ўндан бирига эга бўлганларида эди, сўз бериб айтаманки, бундан сўнг битта ҳам қайғули ҳикоя ёзмас эдим!», — деб тугатади ҳикояни гуманист ёзувчи.

Турк реакционерлари жонажон ватанининг озодлиги ва мустақиллиги учун мардона курашган, доимо мазлумлар бахт-саодати тўғрисида қайғирган ватанпарвар ёзувчини ҳамиша та'қиб остига олиб келдилар, бирнеча мартаба турмага ташладилар, асарларини ёндирдилар.

1948 йил апрельда чет эл империалистларининг малайлари — пантуркистлар Қорабаир ўрмонида турк маданиятининг фахри — Сабоҳиддинни пичоқ санчиб ваҳшийларча ўлдирдилар. Ёзувчи ижоди гуллаётган бир даврда манфур душманларнинг қурбони бўлди — у қирқ ёшга ҳам тўлмаган эди...

Сабоҳиддин Али ҳикояларини ўқир экансиз, очлик ва қашшоқликда, эрксизликда яшаётган, маҳаллий ҳамда ажнабий эксплуататорлар зулми остида азоб чекаётган турк халқининг қайғули ҳаётига ачинасиз, инсоният душманларига бўлган ғазаб ва нафратингиз янада ортади... Улуғ Октябрь социалистик революцияси натижасида зулм кишанларидан қутилиб, озодликка, бахтли турмушга эришган ўзбек халқининг эндиликда ижтимоий, иқтисодий ва маданий ҳаётнинг барча соҳаларида Шарқдаги капиталистик мамлакатлар халқларидан ўзиб кетганлигини ғурур блан эслайсиз.

«Кичкина Хасан» тўпламидаги ҳикояларнинг таржимаси, асосан, муваффақиятли чиққанини қайд қилиб ўтиш лозим. Таржимонлар (Р. Раҳмонов, В. Абдуллаев, Р. Обидхўжаев) С. Али асарларига хос бўлган кучли драматизм, юксак бадиий пафос ва образлилик элементларини ўзбек китобхонларига етказиб бераолганлар. Лекин шуни ҳам кўрсатиб ўтиш керакки, ба'зи ҳикояларининг таржимасида кўпгина таҳририй нуқсонларга йўл қўйилган. Масалан «Кичкина Хасан», «Овоз», «Иситиш учун» каби ҳикояларда ўз ўрнида ишлатилмаган сўз ва иборалар, суюқлашиб, чўзилиб кетган жумлалар анчагина учрайди.

Ёзувчининг бошқа ҳикоя ва романлари ҳам таржима қилиниб, китобхонларимизга тақдим этилса мақсадга мувофиқ ишлардан бири бўлар эди.

Т. ПИДАЕВ.

СОВЕТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ДЕЛЕГАЦИЯСИ АҚШ ВА КАНАДАДАН МОСКВАГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

Америка Қўшма Штатларида ва Канадада икки ой бўлган совет қишлоқ хўжалик делегацияси 15 сентябрьда Москвага қайтиб келди.

СССР қишлоқ хўжалик министрининг биринчи ўринбосари В. В. Мацкевич бошчилигидаги бу делегация АҚШнинг 12 штатида ва Канаданинг уч вилоятида бўлди. (ТАСС).

Совет маданияти арбоблари делегациясининг Польшада бўлишига доир

ВАРШАВА, 15 сентябрь. (ТАСС). Польша-Совет дўстлиги традицион ойлиги муносабати блан Польша Халқ Республикасига келган совет маданияти арбоблари делегацияси мамлакатнинг турли жойларига саёҳат қилмоқда.

Делегация раҳбари СССР олий та'лим министри В. П. Елютин, шунингдек давлат Эрмитажининг директори М. И. Артамонов ва архитектор Л. В. Руднев Гданскда бўлиб, шаҳардаги тиклаш ишлари блан танишдилар. Меҳмонлар кемасозлик ишхонасида бўлдилар ва политехника институтини ҳамда шаҳарнинг диққатга сазовор жойларини бориб кўрдилар.

Бидгошчда жамоатчилик совет делегациясининг раҳбари В. П. Елютин блан учрашди. Бу учрашувда маданият ва фан арбоблари, жамоат ташкилотларининг вакиллари ва меҳнат илғорлари қатнашдилар.

Кеча делегация а'золари Познаньда бўлдилар. Улар буерда ҳам шаҳар жамоатчилиги блан учрашдилар. Совет делегацияси а'золари Познаньни гитлерчи босқинчилардан озод қилиш учун олиб борилган курашда ҳалок бўлган қаҳрамонлар ҳайкали тагига гулчамбар қўйдилар.

Польшада совет фильмлари фестивали

ВАРШАВА, 15 сентябрь. (ТАСС). Польша матбуот агентлигининг билдиришича, ҳозирги вақтда совет фильмларининг Польшада ўтказилаётган 8-нчи фестивали Польша меҳнаткашлари орасида зўр муваффақият қозонмоқда.

Фестивальнинг дастлабки олти куни ичида совет фильмларини икки миллионга яқин томошабин кўрди.

Совет қишлоқ хўжалик делегацияси Австрияга келди

ВЕНА, 15 сентябрь. (ТАСС). Австрия қишлоқ хўжалик палатасининг таклифига мувофиқ Бутуниттифоқ чорвачилик институтининг директори И. М. Кузнецов, СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги қишлоқ электростанциялари бош бошқармасининг бошлиғи Г. Е. Кулефеев, Б. А. Тимирязев номидаги Москва қишлоқ хўжалик академиясининг профессори Н. А. Масурьян, «Омский» совхозининг директори И. Ф. Нечаев ва СССР Совхозлар министрлиги фан бўлимининг бошлиғи М. Я. Красновлардан иборат совет қишлоқ хўжалик делегацияси кеча Венага келди.

Бад-Веслаудаги аэродромда совет делегациясини Қуйи Австрия қишлоқ хўжалик палатасининг раҳбарлари кутиб олдилар.

МИСР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ МИСР БЛАН ХХР ЎРТАСИДА ТУЗИЛГАН САВДО БИТИМИНИ МА'ҚУЛЛАДИ

ҚОҲИРА, 15 сентябрь. (ТАСС). «Ал-Жумҳурия» газетасининг хабар беришича, Мисър Министрлар совети Мисър бош министри Жамол Абдул Носир раислигида 14 сентябрьда ўтган ўз мажлисида Мисър савдо ва саноат министри Абу Нусейрнинг яқинда Пекинга борган вақтида Хитой Халқ Республикаси блан тузилган савдо битимини ма'қуллаган.

Газетанинг ёзишича, Министрлар совети Мисрда Хитой Халқ Республикасининг савдо ваколатхонасини ва Хитой Халқ Республикасида Мисрнинг савдо ваколатхонасини та'сис этиш тўғрисидаги битимни ҳам ма'қуллаган. Газетанинг ёзишича, бу ваколатхоналарнинг та'сис этилиши иккала мамлакат ўртасида маҳкамроқ савдо алоқалари ўрнатилишига ёрдам беради.

БМТ ҚУРОЛСИЗЛАНИШ КОМИССИЯСИНИНГ КИЧИК КОМИТЕТИДА

НЬЮ-ЙОРК, 15 сентябрь. (ТАСС). Кеча БМТ қуролсизланиш комиссияси Кичик комитетининг навбатдаги мажлиси бўлди. Франция вакили Жюль Мок раислик қилди.

А. П. Волков ва В. Т. Лацис Франция парламент делегацияси а'золарини қабул қилдилар

15 сентябрьда СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг раиси А. П. Волков ва СССР Олий Совети Миллатлар Советининг раиси В. Т. Лацис Катта Кремль саройида Франция парламент делегациясини қабул қилдилар. Франция Миллат Мажлисининг Раиси Пьер Шнейтер делегацияга бошчилик қилади.

Қабул маросимида делегация блан бирга келган француз журналистлари ҳам бор эди.

Дўстона, самимий вазиятда ўтган суҳбат давомида делегациянинг Совет Иттифоқида бўлиш программаси муҳокама қилинди.

Суҳбатда Франциянинг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Луи Жокс қатнашди.

СССР Олий Совети Президиуми Протокол Бошлиғи Г. И. Фомин, СССР Олий Совети Президиумининг бўлим мудири Ю. А. Королёв, СССРнинг Франциядаги Элчихонасининг биринчи секретари Д. С. Никифоров делегацияга ҳамроҳ бўлиб келдилар.

Суҳбатдан кейин меҳмонлар Георгий ва Владимир залларини, Грановитая палатасини, Теремлар саройини ва Катта Кремль саройидаги бошқа биноларни томоша қилдилар. Улар Благовешченский, Архангельский ва Успенский соборларида бўлдилар, кўп жойни фотосуратга олдилар. (ТАСС).

ГЕРМАНИЯ МИЛЛИЙ-ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИНИНГ VI С'ЕЗДИ ОЧИЛДИ

БЕРЛИН, 16 сентябрь. (ТАСС). Кеча Лейпцигда Германия миллий-демократик партиясининг VI с'езди очилди. С'ездда Германия Демократик Республикасидан 900 га яқин делегат ва меҳмон қатнашмоқда. С'езднинг ишларида Ғарбий Германиядан келган меҳмонлар ҳам иштирок қилмоқдалар. Жумладан, Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий комитети Сиёсий бюросининг а'зоси Г. Матерн, ХДС правлениеси президиумининг а'зоси Э. Вехер, Германия-Совет дўстлиги жамиятининг бош секретари Г. Грюнберг ва бошқалар с'езднинг очилишига етиб келдилар.

Уч кун давом этадиган с'езд герман милитаризмига қарши, Европа халқларининг хавфсизлиги учун, тинчлик ва Германиянинг бирлиги учун кураш шиорлари остида ўтмоқда.

С'езд жамоат ташкилотларидан, аҳолидан ва айрим кишилардан жуда кўп табрикномалар олди. Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. Ульбрихт имзолаган табрикда Германия миллий-демократик партияси янги демократик тузумни барпо қилишда барча демократик кучлар блан биргаликда актив қатнашаётганлиги та'кидланади.

С'езд делегатлари ГДР президенти В. Пикка мактуб юбордилар. Делегатлар бу мактубда Париж битимларига қарши ва Ғарбий Германияда милитаризмнинг қайтадан вужудга келтирилишига қарши, умумгерман битими учун ва Германиянинг ҳар икки қисмини яқинлаштириш учун, Европада коллектив хавфсизлик системасини вужудга келтириш учун курашни кучайтириш мажбуриятини олмоқдалар.

С'ездда Германия миллий демократик партиясининг раиси Л. Больц ҳисобот доклади қилди.

Тинч тотув бўлиб яшаш тўғрисида Урхо Кекконеннинг мақоласи

ХЕЛЬСИНКИ, 15 сентябрь. (ТАСС). Аграр союзи томонидан нашр қилинаётган «Кюнтяя» журналининг охирги сонида бош министр Урхо Кекконеннинг тинч тотув бўлиб яшаш масаласига бағишланган мақоласи босилиб чиқди. Автор ҳозирги вақтда халқаро муносабатлар шиорига айланган тинч тотув бўлиб яшаш идеяси В. И. Ленин томонидан илгари сурилганлигини эслатиб, шу идеяни Финляндия нуқтаи назаридан изоҳлашга ўтади.

Финляндияда, деб ёзади Кекконен, 1944 йил кузидан бери тинч тотув бўлиб яшаш идеяси амалга оширилиб келмоқда. Тажриба бу ишнинг яхши бораётганлигини кўрсатади. Финляндия блан Совет Иттифоқи ўртасидаги ҳамкорлик ва ўзаро ишонч йилдан-йилга мустаҳкамланиб бормоқда. Бизнинг мамлакатимизда урушдан кейин бу идеяни қоралаган ва унинг ўтказилишини саботаж қилган кишиларнинг кўплари эндиликда бу сиёсатни қўллаб-қувватламоқдалар. Биз, финлар, тинч тотув бўлиб яшаш принципининг бутун дун'ёда қўллаб-қувватланишини чин кўнгилдан тилаймиз.

Франция Коммунистик партияси Марказий комитети Сиёсий бюросининг баёноти

ПАРИЖ, 14 сентябрь. (ТАСС). Жазоир Коммунистик партияси қонундан ташқари деб э'лон қилинганлиги муносабати блан Франция Коммунистик партияси Марказий комитети Сиёсий бюросининг баёноти «Юманите» газетасида э'лон қилинди. Баёнотда айтилишича, Франция мустамлакачи доираларининг талаби блан қабул қилинган бу қарор «Жазоирда ўтказилаётган зўравонлик сиёсатининг» бир кўринишидир. Сиёсий бюронинг та'кидлаб кўрсатишича, бундай сиёсат Франциянинг ўзидаги демократик эркинликлар учун хавфлидир ва француз халқининг миллий манфаатларига қарама-қаршидир.

Сиёсий бюро Жазоир Коммунистик партиясининг фаолияти тақиқланганига қарши норозилик билдиради ва француз коммунистларини социалистлар блан қуйидаги асосларда: репрессиялар қоралансин, Шимолий Африкага юборилган солдатлар қайтарилсин, сафарбарлик бекор қилинсин ҳамда Жазоир ва Марокаш халқларининг ваколатли намояндалари блан музокаралар бошлансин, деган асосларда бирлашиб ҳаракат қилишга чақиради.

СУРИЯДА СОВЕТ АРТИСТЛАРИНИНГ КОНЦЕРТЛАРИ

БАЙРУТ, 16 сентябрь. (ТАСС). Ҳозирги вақтда Дамашқда бўлган совет артистлари тўрт концерт қўйиб бердилар. Бу концертлар катта муваффақият қозонди. Халқаро ярмарка территориясидаги ёзлик театрнинг 3 минг кишига мўлжалланган зали ҳар сафар одамлар блан лиқ тўла эди.

Сурия газеталари совет артистларининг маҳоратига юксак баҳо бериб, уларнинг концертлари ҳақиқатан ҳам катта завқ берганлигини та'кидламоқдалар. «Ал-жумҳурия» газетасининг ёзишича, «Сурия совет сан'атига тақлид қилаолади». Яна шу газета балет солистларидан Ирина Тихомирнова ва Геннадий Ледяхларнинг ўйинлари тўғрисида хабар бериб, «совет балети энг юксак мақтовга сазовордир», деб уқтириб ўтади.

Г. Измайлова ижро этаётган ўзбек рақслари ва Совет Иттифоқининг халқ артисти Ҳалима Носированинг қўшиқлари жуда катта муваффақият қозонмоқда. «Ан-нур» газетаси Ҳалима Носированинг ашулалари тўғрисида бундай деб ёзади: «Носирова араб тилида жуда яхши ижро этган миллий қўшиқлари блан томошабинларни ғоят мамнун қилди...».

Газеталар Тамара Гусева (фортепиано) ва Ольга Пархоменконинг (скрипка) ижросини «совет кишилари маҳоратининг дурдонаси» деб атамоқдалар. Бундан ташқари, матбуот ашулачи А. Соленкованинг қўшиқларини такидлаб ўтади. Соленкова репертуарида араб тилида айтиладиган икки қўшиқ бор. Соленкова Дамашққа келиши блан ана шу ашулаларни ўрганиб олди. Матбуот Ҳалима Носировага жўр бўлган Анвар Бараевнинг чилдирмани яхши чалганлигини ҳам уқтириб ўтмоқда.

Совет артистлари Ҳалебда (Алеппо) ва Байрутда концерт қўйиб берадилар.

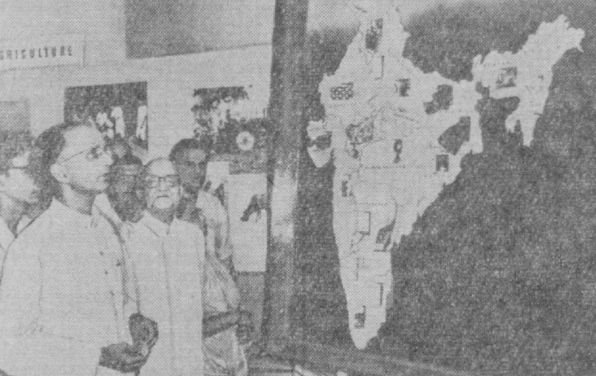

Ҳиндистон республикаси. Деҳли шаҳрида Ҳиндистонни ривожлантириш биринчи бешйиллик планининг бажарилишига бағишланган виставка очилди. **Суратда:** виставканинг Ҳиндистон қишлоқ хўжалиги ва ҳунармандчилик саноати ютуқларини ҳикоя қилувчи бўлимида.

Ҳиндистон Информация бюросининг фотоси.

Ленинград рус ансамбли Тошкентда

М. Горький номли Маданият ва истироҳат боғида Ленинград эстрадасининг рус ансамбли пойтахт меҳнаткашларига биринчи марта ўз сан'атини намойиш қилди.

Ансамбль 1952 йилда ташкил этилган бўлиб, состави 32 кишидан иборат. Ансамбль шу йиллар ичида Болтиқ бўйи мамлакатларида, Белоруссия, Украина, Закавказье республикаларида, Узоқ Шарқ, Туркманистон ва Тожикистон республикаларида шунингдек, Бухоро ва Самарқанд шаҳарларида ҳам концерт бериб, катта муваффақиятларга эришди.

Ансамбльнинг эски рус асбоби — гусляра созандаларидан С. Альмяшев, С. Богданов, якка ашулачилардан В. Далисова, Г. Александров, С. Гоготов, раққосалардан Ф. Крюченкова, Ф. Савченко, Б. Будяковская, А. Марков, Ф. Усатиков, гармончилардан М. Петров, В. Слугин ўртоқлар программа номерларини зўр маҳорат блан бажардилар.

Ансамбль репертуари жуда бой ва сермазмундир. Программа номерларининг хилма-хиллиги ва ёш талантли артистларнинг ўз номерларини зўр қизиқиш блан ижро этишлари концертнинг муваффақиятли чиқишини та'минлади.

Концерт Волга бўйи халқларининг ашулалари темасига ёзилган фантазия блан бошланди.

Ансамбль солисти В. С. Гоготов «Настасья», «Далаларим», А. Александров «Чўл ўрмон блан яшнаётир» ва бошқа рус халқ қўшиқларини зўр маҳорат блан ижро этдилар.

«Тўй», «Кўприкда» каби лапарлар, Исаков ва Шаронов томонларидан кўрсатилган акробатик номерлар жуда усталик, эпчиллик блан намойиш қилинди.

Рус операларидан ариялар ва рус халқ лирик ашулаларини усталик блан ижро этган талантли артистка Александра Далисова ўзининг ёқимли товуши блан тингловчиларни мафтун қилди. У Глинканинг «Иван Сусанин» операсидан Антонида ариясини, шоир Г. Глейзаровнинг «Агар сўзни бошласанг», «Волга нақаротлари» ше'рлари асосида композитор Б. Петров ва Шчекотовлар ёзган қўшиқларни ҳаяжон блан куйлади.

Шоир А. Твардовский поэмаси асосида қўйилган «Василий Тёркин» номли композиция репертуарнинг энг мазмунли, қизиқарли номерларидан биридир.

Ленинград эстрадасининг рус ансамбли пойтахтимиз меҳнаткашларига яна бирнеча концерт беради.

Т. ОДИЛБЕКОВ.

Суратда: (чапдан) гуслярчилар ансамбли солист **В. Гоготов** айтаётган ашулага жўр бўлаётир; балет солистларидан **С. Будяковская** ва **Н. Вирупаев** «Муваффақиятсиз учрашув» рақсини ижро этмоқдалар.

Н. Меламед фотолари.

Вьетнам Ватан фронтининг манифести

ХАНОЙ, 15 сентябрь. (ТАСС). Вьетнам информация агентлиги хабар беради: Вьетнам бирлашган фронтининг 5 сентябрьдан 10 сентябрьгача Ханойда бўлиб ўтган миллий с'ездида барпо қилинган Вьетнам Ватан фронти манифест э'лон қилди. Тинчлик тиклангандан кейин, дейилади манифестда, бу тинчликни мустаҳкамлаш, мамлакатда бирликни, тўла мустақилликни ва демократияни вужудга келтириш учун сиёсий кураш даври бошланди. Броқ, Ҳинди-Хитойнинг ишлари ва Жанубий Вьетнам ҳукумат ма'мурларининг позициясига империалистларнинг аралашуви кучайиб кетганлиги сабабли Женева битимларининг амалга оширилиши, мамлакатнинг бирлиги ва мустақиллиги хавф остида турибди.

Сўнгра манифестда бундай дейилади: биз жанубий Вьетнамдаги компетентли ма'мурлардан Женева битимларини аниқ бажаришни, бутун мамлакатни тинч йўл блан бирлаштириш мақсадида эркин ялпи сайлевлар ўтказиш масаласини муҳокама қилмоқ учун Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумати блан консультатив конференция ўтказишни қат'ия талаб қиламиз, Жанубий Вьетнам ма'мурларидан ватанпарвар ва тинчликсевар кучларга қарши, қаршилик кўрсатишда илгари қатнашган кишиларга қарши ўтказилган репрессиялар ва террорга дарҳол хотима беришни талаб қиламиз. Биз қамоққа олинганларни бўшатишни ва Жанубий Вьетнамга америка қуроли, ўқдори ва ҳарбий ходимлар келтирилишини тўхтатишни талаб қиламиз. Биз жаҳондаги турли мамлакатларнинг, айниқса Женева кенгашида қатнашган мамлакатларнинг ҳамда Женева битимларини бажариш устидан кузатиб туриш ва контрольлик қилиш вазифаси топширилган мамлакатларнинг халқларини ва ҳукуматларини шу битимларни тўла равишда амалга оширмоқ учун ўзларининг куч ва ғайратларини бирлаштиришга чақирамиз.

Болгария туристлари Совет Иттифоқига жўнаб кетдилар

СОФИЯ, 15 сентябрь. (ТАСС). Болгария туристларининг 52 кишидан иборат биринчи группаси бугун «Петр Великий» деган совет пароходида Болгариянинг Сталин портидан Совет Иттифоқига жўнаб кетди. Туристлар орасида ишчилар, хизматчилар, ёзувчилар, рассомлар, артистлар бор. Болгария туристлари Руминиянинг Констанца шаҳрини ва Совет Иттифоқининг Одесса, Севастополь, Ялта, Сочи, Сухуми, Батуми шаҳарларини бориб кўрадилар. Экскурсия уч ҳафтага яқин давом этади.

Сентябрь ойининг охирида болгар туристларининг 50 кишидан иборат янги группаси Софиядан жўнаб кетади. Туристлар Москвада, Ленинградда ва Киевда бўладилар.

Хитой Халқ Республикасида Синьцзян — Уйғур автоном районни тузилди

ПЕКИН, 15 сентябрь. (ТАСС). Синьхуа агентлиги хабар беради: Халқ вакиллари Умумхитой мажлисининг доимий комитети Синьцзян вилояти ўрнида Синьцзян — Уйғур автоном районни деб аталадиган автоном район тузиш тўғрисида Хитой Халқ Республикаси давлат кенгашининг чиқарган қарорини тасдиқлади.

ҚОРЕЯ ХАЛҚ-ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОНДА БЎЛИШИ

СССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг таклифига мувофиқ Совет Иттифоқига келган Корея Халқ-Демократик Республикаси қишлоқ хўжалик ходимлари делегацияси Ўзбекистонда тўрт кун меҳмон бўлди.

Делегация Ўзбекистонда бўлган вақтида пахта, шоли ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари етиштириш агротехникаси масалаларини ўрганишга катта э'тибор берди. Делегация Союз НИХИ Оққовоқ марказий агротехника тажриба станциясида пахта етиштиришнинг прогрессив агротехника усуллари блан, Ўзбекистон республика шоликорлик тажриба станциясида эса шоли етиштириш агротехникаси блан танишди. Буерда бир участканинг ўзида донли экинлар — арпа ва шолидан йилига икки марта ҳосил олиш усули, шунингдек станция томонидан етиштирилган ва серҳосил, тезпишар, ётиб қолмайдиган ҳамда касалликларга бардош берадиган шоли сортлари меҳмонларда катта қизиқиш туғдирди.

Меҳмонлар Ўртасарой районидаги «Полярная звезда» ва «Северний маяк» колхозларига бориб, уерда жамоат ишлабчиқаришини бошқариш тажрибасини ўргандилар. Улар пахта ва шоли майдонларини, чорвачилик биноларини, маданий-оқартув муассасалари ва болалар муассасаларини бориб кўрдилар.

Шимолий Кореянинг бирқанча вилоятларида пахта етиштирилмоқда. Делегация а'золари бу экинни етиштириш ишларини комплекс равишда механизациялаш масаласини ўрганиб, Ворошилов номидаги «Ташсельмаш» заводига ва Янгийўл районидаги биринчи МТСга бордилар.

Меҳмонлар Ўзбекистон пойтахтининг кўркам жойларини томоша қилдилар.

Делегация бошлиғи, Жанубий Хванхэ вилояти Меҳнат партияси Комитетининг раиси Ким Чан Ман ўз таассуротлари блан ўртоқлашиб, бундай деди:

— Ўзбекистон — пахтачилик маданияти юксак даражада турган мамлакатдир. Биз ўзбек қардошларимиздан кўп нарсаларни — пахтачилик хўжаликларининг ишлабчиқаришига Мичурин агробиологиясини, янги агротехникани, юксак механизацияни жорий қилиш зарурлигини ўргандик.

Ким Чан Ман ўз сўзининг охирида бизнинг визитимиз совет ва корейс халқлари ўртасидаги дўстликни янада мустаҳкамлашга ёрдам беради, деб ишонч билдирди. У ўзларига кўрсатилган меҳмондўстлик учун Ўзбекистон қишлоқ хўжалик ходимларига қизғин ташаккур изҳор қилди.

КХДР қишлоқ хўжалик ходимлари делегацияси 16 сентябрьда самолет блан Москвага учиб кетди. (ЎзТАГ).

Сан'ат хроникаси

РАССОМЛАР УЙИДА УЧРАШУВ

Тошкентнинг ёш рассомлари ўзларининг сан'ат соҳасида ишловчи кекса дўстлари блан доимий алоқа қилиб турадилар. Масалан, яқинда Рассомлар уйида Ўзбекистон ССР халқ рассоми В. И. Уфимцевнинг П. П. Беньков номидаги Тошкент бадиий билим юрти дипломантлари блан учрашуви бўлиб ўтди.

Отоқли рассом, тарихий суратлар устаси В. И. Уфимцев йиғилишда ёш рассомлардан Х. Собиров, Л. Бураков, К. Бишаров ва бошқаларга ўзининг граждалар урушига ва Ўрта Осиёда босмачилар блан курашга бағишланган «Алангали йиллар» сурати устида қандай ишлаганлигини айтиб берди. Бундан ташқари ёш рассомларни «Хирмонда» композициясини яратиш соҳасидаги иш тажрибаси блан таништирди.

Билим юртининг ўқувчилари рассомнинг «Жанговар план», «Қаҳрамонлик» ва бошқа суратларни яратиш устида олиб борган ишлари ҳақида айтган сўзларини зўр қизиқиш блан тингладилар.

РАССОМЛАР СОЮЗИДА

Яқинда Ўзбекистон Рассомлари союзида йиғилиш бўлиб ўтди. Бунда «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 40 йиллиги» деган темада ташкил этиладиган республика ва Бутуниттифоқ юбилей бадиий виставкасига тайёргарлик масаласи муҳокама қилинди. Рассомлар союзининг мас'ул секретари ўртоқ Л. Ледогоров йиғилиш қатнашчиларини СССР Маданият министрининг шу масала юзасидан чиқарган буйруғи ва союз правлениесининг виставкага тайёргарлик юзасидан тузган иш плани блан таништирди.

Тошкентли тасвирий сан'атчилар, графиклар ва скульпторлар ўртоқ Е. Ледогоровнинг ахборотини зўр қониқиш блан эшитдилар.

Ҳозир рассомларимиз ўзларининг пухта ва ҳар жиҳатдан ўйлаб тузилган планлари асосида ишлаб, юбилей виставкасига қизғин тайёрланмоқдалар, социалистик воқе'лигимиз ҳақида эсда узоқ вақт сақланиб қоладиган асарлар яратишга интилмоқдалар. Масалан, рассомлардан Л. Абдуллаев, М. Набиев, Ф. Грашченко ўртоқлар қишлоқ хўжалик темасида, ўртоқ Н. Герасимов эса янги Тошкент ҳақида асарлар ижод қилмоқдалар.

О. АПУХТИН.

СУД ЗАЛИДАН

Чайқовчилар жазоланди

Ота-бола Кожакинлар бирор ерда ишламасдан кўп йиллардан бери фақат чайқовчилик блан шуғулланиб юрганлар. Никита Дмитриевич Кожакин тикув машиналари, қимматбаҳо товарлар, унинг қизи Анна Никитична Кожакина эса радиоприёмникларни магазинлардан олиб, уни давлат нархидан ошириб сотиб юрганлар.

Никита Дмитриевич шу йил 29 май куни Октябрь бозори яқинидаги саноат моллари магазинидан олган ипакли товарни бошқа кишига сотаётганда қўлга тушади. Шундан сўнг текширилганда унинг ёнидан ва уйидан панбархат отрез ҳамда турли маталарнинг намуналари топилган.

Октябрь район 1-нчи участка халқ суди шу йил 24 августда Кожакинларнинг ишини кўриб чиқди. Суд Никита Дмитриевич Кожакинни савдогарчилик қилиб, давлат нархини бузгани учун 10 йил муддат блан ахлоқ тузатиш меҳнат лагерига юборишга, муддатни ўтаб чиққач, икки йилгача сайлаш-сайланиш ҳуқуқидан маҳрум этишга, мол-мулкини мусодара қилиш, уйидан топилган нарсаларни давлат фойдасига ўтказишга ҳукм қилди.

Анна Никитична Кожакина эса беш йил муддат блан синашда қолдирилди.

БИЛДИРИШ

Тошкент шаҳар ижрокоми меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети депутатларига ма'лум қиладики, шу йил 19 сентябрь соат 19 да Тошкент шаҳар ижрокомининг мажлислар залида (Сталин кўчаси, 29) «Тошкент шаҳрида савдо ва умумий овқатланишни ташкил этиш» деган темада навбатдаги лекция бўлади.

Лекцияни шаҳар савдо бўлими мудирининг ўринбосари ўртоқ Л. Аллахвердов ўқийди.

Тошкент шаҳар Советининг ижроия комитети.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — қишки мавсумнинг очилиши — 17/IX да **Қутлуғ қон**, 18/IX да кундуз **Шамсиқамар**, кечқурун **Алишер Навоий**.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 17/IX да **Мазепа**, 18/IX да кундуз **Доктор Айболит**, кечқурун **Риголетто**.

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«РОДИНА» (эрталаб соат 10 дан кеч 8 гача), НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 дан кеч 8 гача), «ЁШ ГВАРДИЯ» (эрталаб соат 10 дан кеч 8 яримгача), — янги бадиий фильм **Нестерка**.

«РОДИНА» — кеч соат 8 ва 10 да **Бўйиндаги Анна**.

НАВОИЙ номли кеч соат 8 ва 10 да **Рио Эскондидо**.

«ИСКРА» — эрталаб соат 9— 40 минутдан кеч соат 7—45 минутгача янги Австрия бадиий фильми **Дон Жуан** кеч соат 8, 9 ва 10 да **Дайди** (иккала серия).

«ЎЗБЕКИСТАН» — кундуз ва кечқурун **Дон Жуан**.

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кеч соат 8 яримдан **Қўрқишнинг жазоси** (иккала серия).

ЁЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ВАТАН», НАВОИЙ НОМЛИ, «ХИВА» — **Нестерка**.

«ИСКРА», «УДАРНИК» — **Дон Жуан**.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ. Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 135 Маданият бўлими — 132 Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040 Қишлоқ хўжалик бўлими — 135 Саноат ва транспорт бўлими — 132. Секретариат — 34048. Э'лонлар бўлими — 38142.

Р. 06790. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр № А — 1508.